

Dziennik Łódzki

№ 71.

Piątek, dn. 27 listopada 1931 r.

Rok I.

Redakcja: ul. Cegielińska 16, telefon 134-86.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-9 wiecz.

Cena 15 gr.

Administracja: ul. Cegielińska 10, tel. 134-86.
Reklamacje przyjmuje się tamże.

Zamach stanu Hittlera został w Niemczech udaremniony.

**Pierwszy rozkaz „Brunatnego Domu” - Cała władza dla oddziałów szturmowych - Sądy zniesione - Śmierć, konfiskata majątków i przymus pracy. - Żydzi wyjęci z pod prawa. - Władze partyjne hitle-
row-
ców twierdzą, że... nie wiedziały o projektach zamachu?!**

BERLIN, 26/XI. (PAT) -- O wynikach rewizji wśród hitlerowców w Hesji ogłoszony został następujący komunikat urzędowy:

Przeprowadzone wczoraj po południu u różnych przywódców hitlerowskich rewizje, które miały na celu zbadanie autentyczności nielegalnego dokumentu rządu narodowo-socjalistycznego i innych pism, jakie dostały się w ręce najwyższej prokuratury Rzeszy, zakończyły się pełnym sukcesem. Autentyczność dokumentu nie podlega obecnie żadnej wątpliwości, jak również i fakt jego zredagowania przez asesora sądowego dr. Besta i współników.

BERLIN, 26/XI. (PAT) -- Biuro prasowe naczelnego kierownictwa partii narodowo-socjalistycznej oświadcza w sprawie wyników rewizji przeprowadzonych u przywódców hitlerowskich w Hesji, że jeśli naprawdę znalezione zostały materiały obciążające, to są one fałszywe. W każdym razie chodzi o rzeczy, z którymi partia narodowo-socjalistyczna nie ma nic wspólnego, o których nie wiedziała i które też uważa za wykluczone.

Kierownictwo partii będzie mogło w tej sprawie zająć ścisłe sprecyzowane stanowisko dopiero wtedy, gdy będzie w posiadaniu nieznanych jej dotychczas dokumentów.

W końcu oświadczenie podkreśla, że każdy członek partii narodowo-socjalistycznej, zajmujący się rzeczami nielegalnymi, będzie wykluczony ze stronnictwa.

BERLIN, 26/XI. (PAT) -- Wykrycie przygotowań hitlerowskich do zbrojnego przewr. tu w Hesji przybrało rozmiary wielkiego skandalu politycznego, o którym cała prasa zamieszcza obszernie informacje.

Wyniki dochodzenia stwierdzają ponad wszelką wątpliwość autentyczność skonfiskowanych w czasie rewizji dokumentów.

Tajne posiedzenie, na którym opracowany został tekst proklamacji przyszłego rządu hitlerowskiego w Hesji, odbyło się w folwarku Boxheimerhoff pod Wornacją, należącym do skarbu heskiego. Dzierżawcą tego folwarku jest jeden z

przywódców ruchu narodowo-socjalistycznego, dr. Wagner.

W naradach, które miały charakter ściśle poufny, brali ponadto udział asesor sądowy Alsey, dr. Best, były oficer marynarki wojennej Davidson oraz przywódca hitlerowskich oddziałów szturmowych kapitan Passing. Poseł hitlerowski dr. Schöfer, który wydał tajną proklamację władzom policyjnym w Frankfurcie n/Menem, uczestniczył również w naradach, jednak wkrótce potem zerwał z konspiratorami. W kilka dni po wyborach do sejmiku w Hesji oddział szturmowy urządził napad na mieszkanie dr. Schöfera, przy czym zabrano przemocem szereg papierów, dotyczących ruchu hitlerowskiego. Schöfer przed konfliktem upatrzonej był na ministra spraw wewnętrznych rządu heskiego.

Na temat motywów, jakie skłoniły go do wydania tajnego dokumentu władzom krąży najrozmaitsze wersje. Prasa nacjonalistyczna przedstawia Schöfera jako regenerata. Okazuje się, że w dniu 16 października, w czasie przesilenia gabinetu Brüninga, w Boxheimerhoff zmobilizowane zostało silne pogotowie nadzwyczajne, złożone z oddziałów szturmowych. W wyniku rewizji oczekują w Darmstacie szeregu aresztowań. Rząd heski obraduje przez cały dzień. Według do-

niesień „Frankfurter Nachrichten”, Hitler, który miał wczoraj przybyć do Darmstadtu na konferencję partii, w ostatniej chwili odwołał wyjazd, wzywając uczestników do Monachium.

BERLIN, 26/XI. -- Przez całą noc redakcje dzienników berlińskich szturmowały telefonicznie „Brunatny Dom” w Monachium, w którym urzęduje kierownictwo partii Hitlera.

Pomimo zabiegów nie udało się jednak uzyskać od Hitlera autorytatywnego oświadczenia.

„Nieoficjalnie” oświadczone pytającym, że dokumenty są sfalszowane, a celem tego „politycznego bluffu” było zachowanie wiary w przypuszczenie legalności, złożone przez Hitlera Hindenburgowi i uniemożliwienie w ten sposób kooperacji z centrum.

BERLIN, 26/XI. (PAT) -- Znajdujący się w posiadaniu władz „pierwszy rozkaz” niedoszłego rewolucyjnego rządu hitlerowskiego jest niezwykle ze względu na drażliwe zarządzenia.

Proklamacja ta wzywa ludność Hesji do ścisłego wykonywania wszystkich rozkazów i poleceń, wydanych przez hitlerowskie oddziały szturmowe po zwycięskim zamachu stanu.

Opornym grozi kara śmierci. Mieszkańcy republiki obowiązani zo-

stają do wydania w ciągu 24 godzin w ręce oddziałów szturmowych całej broni palnej. Za niedozwolone posiadanie broni przewidziana jest kara śmierci bez wyroku sądowego.

Karze śmierci podpadają również urzędnicy oraz robotnicy przedsiębiorstw państwowych i gminnych, nie stosujący się do rozkazów zwycięskiego rządu „rewolucyjnego”.

Proklamacja wylicza następnie tezy, na których oparte mają być pierwsze doraźne zarządzenia organizacyjne władz hitlerowskich. M. in. artykuły żywnościowe w całym kraju podlegają bez wynagrodzenia konfiskacie oddziałów szturmowych. Wolna sprzedaż żywności zostaje wzbroniona. Za przekroczenie tych przepisów grozi konfiskata majątku, względnie kara śmierci.

Apro wizacja i wyżywienie zorganizowane zostaną na zasadach kolektywnych, względnie odbywać się mają za pośrednictwem bezpłatnych bonów żywnościowych. W całym kraju rząd obejmuje przymusowy zarząd nad majątkami publicznymi i dochodami osób prywatnych.

Proklamacja zapowiada w końcu utworzenie sądów polowych dla karania przestępstw w trybie przyspieszonym oraz wprowadzanie przymusowej pracy, któremu podlegać będą wszyscy bez różnicy pól obywatele Hesji, z wyjątkiem żydów, postawionych poza nawias prawa.

Napad rabunkowy na sklep w Łodzi. Dzielny dozorca domu zginął od kul bandytów. Obława policyjna w dzielnicy chojeńskiej.

Karol Gryning, właściciel domu i sklepu przy ul. Dąbrowskiej 5, wczoraj w godzinach wieczorowych wyszedł z mieszkania, aby dokonać zamówień na towary.

W sklepie pozostała żona Gryninga, 30-letnia Marja. Około godziny 10-ej wieczór zapukano do drzwi frontowych. Gdy Gryningowa uchyliła je do sklepu weszli trzej mężczyźni, którzy zarządzali pół ćwierci kg. kielbasy. Gdy sklepowa odważała wędlinę — jeden z przybyłych podszedł do kobiety i wymierzył w nią rewolwer, dwaj pozostali zaczęli szukać pieniędzy.

Gryningowa odważnie pchnęła rękę, zbrojną w rewolwer i wypadła przez uchylone drzwi na ulicę, wołając o pomoc.

Bandyci wybiegli również na zewnątrz.

Przechodzący właśnie ulicą dozorca domu Nr. 1, przy ul. Dąbrowskiej, 32-letni Antoni Jakowina, zastąpił uciekającym drogę.

Padły dwa strzały i Jakowina, dwukrotnie ugodzony w brzuch, runął martwy na kamienie chodnika.

Bandyci zbiegli przez pola, położone przy ul. Dąbrowskiej.

Powiadomiony o napadzie komisarjat bezzwłocznie zaalarmował komendę policji, która skierowała na miejsce pluton konny P.P. oraz w samochodach pluton rezerwy policji pieszej.

Przedsięwzięta obława nie dała chwilowo rezultatów. (p)

Wyrok na zamachowców ukraińskich.

Główny winowajca skazany na karę śmierci.

LWÓW, 26. 11. (PAT) Dziś o godzinie 11.30 rano zapadł wyrok w toczącym się od 19 października r. b. procesie 14-tu członków U. O. W., z których kilku oskarżonych było o napad na ambulans pocztowy pod Bóbrką, w czasie którego zamordowany został posterunkowy policji państwowej Molewski. Na podstawie werdyktu ławy przysięgłych, skazani zostali: Jerzy Daczyszyn na karę śmierci, Mikołaj Maksymiuk — na 15 lat ciężkiego więzienia, Zenobiusz Knyusz — na 8 lat ciężkiego więzienia, Bohdan Krawciw, Zenon Peleński i Dymitr Wyrsta — po 3 lata ciężkiego więzienia, Bohdan Kordjuk na półtora roku ciężkiego więzienia, Józef Protoszyn na 15 miesięcy, Zygmunt Protoszyn — na 1 rok, Julia Kozakiewicz — na 1 rok, Włodzimierz Kaczmarek i Włodzimierz Andruszkiewicz po 6 miesięcy ciężkiego więzienia Prokop Matwijew i Włodzimierz Czulowski zostali uniewinnieni.

Powrót premiera Prystora.

WARSZAWA, 26/XI. (tel. wł. „Dz. Łódzkiego”). Dziś powraca do stolicy z urlopu wypoczynkowego w Krynicy Premier Prystor. Jutro spodziewane jest posiedzenie Rady Ministrów dla omówienia aktualnych praw państwowych.

DWUDZIEŚTY ÓSMY DZIEŃ PROCESU BRZESKIEGO.

STRONNICTWO NARODOWE i P. P. S. szturmują zgodnie pozycje rządowe.

Posiedzenie sądowe rozpoczęło się w dniu dzisiejszym o godz. 10 min. 15. — Przed krótkimi sądownymi sławami świadek Stanisław Rymar, redaktor i poseł na Sejm, członek Klubu Narodowego.

Stosunek Str. Nar. do Centrolewu.

Świadczeni pierwsze pytania zadaje adw. Nowodworski.

— W Sejmie byłem posłem w kadencjach 1922 i 1927—zaczyna pos. Rymar.

— Czy w poprzednich sejmach słyszał pan o nazwie „Centrolew”?

— O takiej nazwie nie, ale tworzone podobno, na przykład, rząd p. Witos nazywany był rządem chjeno-Piasta.

— Więc można powiedzieć, że nazwa ta jest rodzajem żargonu parlamentarnego?

— Tak.

— Proszę powiedzieć sądowi dlaczego Stronictwo Narodowe nie należało do Centrolewu i czy było w opozycji?

— Choć Stronictwo Narodowe nie należało do Centrolewu, ale dla wielu spraw trzeba było tworzyć porozumienie ze względu na celowości i praktyczności.

— Czy uważał pan skojarzenie stronnictwa za stałe?

— Przy dużych różnicach programowych stronnictw politycznych, nie widzę potrzeby i możliwości tworzenia skojarzenia na stałe.

— Czy wie pan o powszechnej opinii, że istniała w Polsce dyktatura lub krytyka?

— Po wypadkach majowych coraz wyraźniej występowały takie objawy, jak nieposzanowanie konstytucji, praw Sejmu i ustaw. Przedewszystkiem w sprawach kontroli Sejmu nad gospodarką finansową rządu.

Pogląd na stan polityczno-prawny.

Adw. Jan Nowodworski: — Po wypadkach majowych jaki pogląd panował na stan polityczno-prawny w Polsce?

Sw. Rymar: — Im dalej od wypadków majowych, tem dyktatura stawała się wyraźniejsza. Coraz mniej szanowano konstytucję, prawa Sejmu i ustawy.

Adw. Nowodworski: — Czy wybór na Prezydenta można uważać za legalizację zamachu?

Sw. Rymar: — Nie. Legalizować zamach można było przez amnestję. Dla ilustracji ówczesnych poglądów przytoczę fakt, że w kilka miesięcy w Dukli, złodziej, skazany za kradzież drzewa na 3 tygodnie aresztu, powiedział: „ja i tak siedział nie będę, bo czy ci, co zrobili przewrót, siedzą”?

Adw. Nowodworski: — Czy poseł Pragier jest socjalistą umiarkowanym, czy też rewolucjonistą?

Sw. Rymar: — Pan poseł Pragier jest raczej uczonym socjalistą. On brał te rzeczy teoretycznie i rewolucji nie robił; w Sejmie nie robił rewolucji.

Adw. Nowodworski: — Czy do Krakowa na czas kongresu ściągnięto dużą liczbę policji?

Sw. Rymar: — W Krakowie robiono przygotowania, jakby miała nastąpić tam „rewolucja”. Mówiono sobie „strach ma wielkie oczy”. To samo było z odsłonięciem pomnika Wilsona w Poznaniu. Opowiadano w sferach sanacyjnych, że Trampczyński i Haller chcą zrobić rewolucję.

Św. Rymar o naruszeniu konstytucji.

Adw. Nowodworski: — Czy pamięta pan, jak Ministrów Sujkowski i Młodzianowski dostali w Sejmie votum nieufności? Co się z nimi stało?

Sw. Rymar: — Zostali po raz drugi

ministrami, co było naruszeniem konstytucji dzięki interpretacji pana Cera i dekret prasowy również w ciągu 2 lat obowiązywał, aczkolwiek formalnie był zniesiony.

Adw. Urbanowicz: — Czy była obawa jakich dalszych zamachów i z czyjej strony?

Sw. Rymar: — Były zapowiedzi dalszych zamachów. Poseł z BB Sobolewski mówił, że konstytucja będzie naruszona i przez klub BB nie było to dezawuowane.

Adw. Urbanowicz: — Czy w związku z rozwiązaniem Sejmu był jakiś okólnik min. spr. wewn.?

Sw. Rymar: — Było zapytanie wojewodów, jak opinia przyjmie rozwiązanie Sejmu i nierozpisanie nowych wyborów.

Następnie świadek zeznaje, że, Podkopanie wiary w praworządność — to największe nieszczęście, jakie państwu grozi.

Adw. Urbanowicz: Czy obawiano się po kongresie rewolucji?

Sw. Rymar: Po kongresie ci „rewolucjonisci” pojechali, jak mówiono ironicznie, na wakacje.

Sw. Rymar zeznaje dalej, że p. ministrowi Składkowskiemu przedstawiał dokumenty, dotyczące napadów bojówek sanacyjnych na działaczy opozycyjnych.

Przewodniczący: Świadek wspominał, że posłowie: Kozłowski i Wojciechowski złożyli Panu Prezydentowi jakąś petycję o wprowadzenie konstytucji w drodze rozporządzenia. Co to było?

Sw. Rymar: To była uchwała w Drohobyczu, powzięta na wiecu B.B., żeby zwrócić się do P. Prezydenta w tym duchu.

Adw. Nowodworski: To ten p. Kozłowski, z powołania archeolog, który jest obecnie ministrem reform rolnych?

Czy Witos złamał konstytucję?

— Tak.

Adw. Nowodworski: Czy pan zna fakty napadów na lok. le. organizacyj narodowych?

Sw. Rymar: Zniszczono lokal Stronnictwa Narodowego w Alejach Jerozolimskich. Resursy obywatelskiej itd.

Sw. Rymar składa sądowi odezwę, drukowaną przez D. O. K. I Warszawa, w której powiada się, że w maju 1926 r. poseł Witos złamał konstytucję.

Adw. Nowodworski: Prosi o dołączenie jej do akt sądowych ze względu na to, że dla historii i ilustracji powinna być dołączona, jako mająca znaczenie.

Przewodniczący: Zkąd pan to ma?

Sw. Rymar: Rozdawano na ulicy w 1926 r. i zachowałem to sobie.

Prokurator Grabowski: W jakiej to drodze miały być te „zamachy”, o których słyszeliśmy, dokonane?

Sw. Rymar: Czynniki rządzące, niezadowolone z obecnego ustroju, dążyły do zamachu na ustrój. W Polsce — zeznaje dalej św. Rymar — to nie zawsze można dojść do rozwiązania dążeń logicznego rozumowania. Na przykład na 2 dni przed zamachem p. Piłsudski mógł wziąć władzę w ręce z rąk p. Marka, któremu powierzono misję tworzenia gabinetu i który reprezentował większość sejmową.

Adw. Berenson: Czy w tym sejmie prace nad konstytucją idą w szybkim tempie?

Sw. Rymar: One się właściwie jeszcze nie zaczęły.

— Jakże nie się wrażenie? Czy teraz chce się zmiany konstytucji?

— Mam wrażenie, że nie.

Prok. Rauze: Czy te groźby w „Nowej Kadrowej”, której przyznaję się wcale nie czytać, należało traktować poważnie?

Groźby — groźby.

Sw. Rymar: Władze z łatwością mogły zlikwidować kongres w Krakowie i policja mogła nikogo nawet z łaskami nie dopuścić. Oni nie byli groźni, przeciwko nim było wojsko i policja. Inaczej jednak wyglądały groźby tych, co mają władzę i siłę w ręku. Inne to sprawa, przyzna pan prokurator, wrażenie.

Prok. Rauze, mówiąc o obecności oficerów w sejmie, w związku z tem zadaje pytanie: A może ci oficerowie nie przyszli powitać swego wodza?

Sw. Rymar: To może oni lepiej odpowiedzą sami, panie prokuratorze.

Prok. Rauze: A pan nie pamięta, że swego czasu nie pozwolono marsz. Piłsudskiemu mówić w sejmie?

Sw. Rymar: Krzyki 5 komunistów, to nie tak wielka rzecz, a na powitanie wodza sejm się nie nadaje. Sejm do czego innego jest przeznaczony.

Osk. Liberman: W związku z tem powitanie, co mówili oficerowie wówczas administracji sejmowej?

Sw. Rymar: Jedni, że przyszli znaczki pocztowe kupić, inni wejść na salę, a inni wogóle nie nie odpowiadali.

Osk. Liberman: Czy to powitanie tak długo trwało, aż do godziny 7.30.

Osk. Liberman: A czy w jednym z wywiadów nie ogłoszono potem, że oni mieli czekać na rozkaz?

— Tak.

Osk. Mastek: Czy pan pamięta wejście na salę sejmową ministra Składkowskiego na czele policji?

Sw. Rymar: To było przy otwarciu sejmiku.

„Niewyraźne fizjognomie”

Z kolei sąd przystąpił do przesłuchania świadków oskarżenia. Jako pierwszy zeznawał:

Sw. Aleksander Filipowicz, kierownik kom. pol. w Skarżysku. Był on delegowany na wiec P.P.S.C.K.W., na którym przemawiał poseł Barlicki. Mówił on że robotnicy poparli przewrót, ale się zawiedli, bo marszałek kazał im się modlić i cicho siedzieć. Poseł Barlicki mówił, że rząd marsz. Piłsudskiego jest „awanturkiczny” — wziął „monopol na przewrót”, a my „towarzysze powinniśmy taki rząd zlikwidować”. — Było to w sierpniu 1930 roku.

Sw. Mieczysław Sawicki, technik, był na wiecu w Skarżysku. Przemawiali: Gręcznarowski, burmistrz Bobowski i poseł Barlicki. Mówili oni o tem, że zawiedli się na marsz. Piłsudskim, który nie popiera spraw robotniczych „bo zaczął od Nieswieża”.

Sw. Wacław Gorgoń, przodownik policji śledczej w Skarżysku. Był na wiecu i słyszał jak przemawiał pos. Barlicki. Mówił on, że powołano ministrów, którzy mieli niewyraźne „fizjognomie”. Zamiast zlikwidować bezrobocie to rząd prowadzi „rozbiłkacą” robotę w związkach zawodowych.

Sw. Adam Scelina, post. pol. w Skarżysku był delegowany do utrzymania porządku na wiecu, organizowanym przez posła Barlickiego.

Ci, którzy wiedzieli.

Moment aresztowania posła Barlickiego opisał św. Edward Witkowski, wywiadowca urzędu śledczego. Widział on, jak w hotelu sejmowym w jednym z okien zapaliło się światło. Było to w nocy z 9-go na 10-ty września. Okno się otworzyło i padł okrzyk: „Ratunku!” Z okna wyrzucono rewolwer z futerałem, który świadek podniósł i oddał komisarzowi Banko. Służbę tam, przed hotelem sejmowym, pełnił św. Witkowski od 9-jej rano dn. 9 września do 4-jej rano dnia następnego.

Adw. Berenson: Pan słyszał krzyk i nie reagował jako policjant?

Sw. Witkowski: Widziałem, że tam weszła policja.

— A pocią weszła?
— Aresztować posła Barlickiego.
— Skąd pan o tem wiedział?
— Już przedtem wiedziałem.

Osk. Barlicki: Czy pan pamięta, że z grupy ludzi, która stała przed hotelem sejmowym ktoś zamierzył się na mnie pięścią i wołał: „Ty jeszcze nie tak dostaniesz”?

Sw. Witkowski: To nie tak było. Nie pięścią zamierzył się tylko łaską. Chciałem go nawet zatrzymać, ale nie zdążyłem, bo szybko się oddalił.

Po zeznaniu św. Witkowskiego, sąd zarządził przerwę.

Pozostali świadkowie

Z kolei zbadano pos. Zarembe (PPS). Opowiada on, że jako redaktor tygodnika „Pobudka” był szykanowany przez władze. Wszystkie jego artykuły dotyczące Brześcia były konfiskowane. Skarżył się na represje władz administracyjnych.

Świadek sen. Kluszyńska mówi, że Ciołkosz nigdy w Berlinie nie mówił o tem, żeby oddać Pomorze Niemcom.

Na pytanie jakie wrażenie wywarł Brześć zagranicą odpowiada, że najgorsze.

Pos. Zuławski mówi, że początkowo do rządów pomajowych PPS odnosiła się przychylnie ale w miarę jak rosło bezprawie zajęła stanowisko opozycyjne. Mowa p. Sławka o łamaniu kości dopełniła reszty. Świadek tak jak poprzedni opowiada o aktach terroru.

Pozostało do zbadania około 60-ciu świadków, poczem nastąpi zamknięcie przewodu sądowego.

Nowy prezydent m. Lwowa.

LWÓW, 26.XI. (PAT). — Na dzisiejszym posiedzeniu rady miejskiej dokonano wyboru prezydenta miasta w miejsce inż. Brzozowskiego, który niedawno ustąpił. Prezydentem wybrany został b. wicewojewoda lwowski Drojanowski, który otrzymał 72 głosy. Drugi kandydat prof. Chalmatacz otrzymał 46 głosów.

Indje oczekują sygnału.

LONDYN, 26.XI. (PAT). — Na zapytanie jednego z dziennikarzy, jak ułożyłyby się stosunki w Indiach gdyby konferencja okrągłego stołu nie doprowadziła do porozumienia, Ghandi odpowiedział: tak, jak mi się to dziś wydaje, niepokoję w przyszłości wzmożą się tam jeszcze bardziej. Dziś już nawet mam wrażenie, cały naród jest w przygotowaniu i oczekuje tylko sygnału.

Masowe zaczadzenie w Warszawie.

WARSZAWA, 26 listopada (PAT). — Dziś nad ranem w jednym z domów przy ul. Piekarskiej w mieszkaniach suterynowych uległa zatruciu gazem światłom większa ilość osób. W mieszkaniu emeryta PKP Chmielewskiego zostali śmiertelnie zatruci: właściciel mieszkania, jego żona, sublokator i jej syn. W tymże mieszkaniu ulegli silnemu zatruciu Chojnacki (sublokator) i jego córka, których w stanie ciężkim przewieziono do szpitala. W sąsiednim mieszkaniu uległy śmiertelnemu zatruciu Kwiatłowska i jej córka. Jak wykazało dochodzenie gaz przedostał się do mieszkania przez ziemię i mury z pękniętą rurą gazową, biegnącą wzdłuż sąsiedniej ulicy Rycerskiej.

NOWY PUCZ.

Depesze dzisiejsze donoszą o olbrzymiej aferze hitlerowskiej w Hesji, gdzie przygotowano się już do definitywnego zlikwidowania rządów „weimarskich” i triumfalnego zatknięcia zwycięskich sztandarów ze znakiem swastyki.

Miało to być zapewne hasłem do „obudzenia się” całych narodo-socjalistycznych Niemiec.

Mimo, iż wierzyć możemy „na słowo” prowodyrom ruchu hitlerowskiego, śniącym na jawie o objęciu władzy w Rzeszy, to jednak pozwalamy sobie mocno powątpiewać w „rzeczywistą rzeczywistość” tego na wielką skalę zamierzonego puczu w Hesji.

Robota ta zbyt grubymi niemi jest sztyta, by nie zdradzała bardzo popospolitej prowokacji.

O cóż bowiem chodzi?

Czyż Hitler ma się dziś uciekać aż do... tak aranżowanych lokalnych zamachów stanu, o jakim z terenu Hesji donoszą?

Czyż władza istotna każdej chwili, gdyby tego zapragnął, — nie wpadłaby mu sama do rąk?!

Przecież każde wybory do sejmów krajowych, wybory gminne przynoszą partii hitlerowskiej imponujące zwycięstwa. Lecz w Niemczech role poszczególnych partij są idealnie podzielone przez jednego reżysera! Tym reżyserem jest pangermanizm we wszelkich maskach politycznych na twarzy.

Tak niedawno wyrwało się jednemu z szefów ruchu national-socjalistycznego, iż obecność hitlerowców w rządzie jest niepożądana ze względu na usługi, jakie oddaje ta partja Niemcom, szantażując świat...

I pocóżby miał Hitler puszczać się na pucz w Hesji z diabolicznym „kodeksem”, na opornych, jeśli jeszcze narazie nie jest to w programie przewidziane?!

Co więcej! Przecież już i z Francji i z Anglii płyną głosy o przygotowywaniu gruntu pod przyszłe rozmowy z Hitlerem, jako duszą duszy niemieckiej!

Chwila Hitlera jest bliska i o tem wszyscy wiedzą, liczą się z tem i przygotowują się do tej zmiany dekoracji! Niepotrzebny tu żaden pucz. Zaskoczenia nie będzie!

A może należy szukać rozwiązania komedii heskiej w chęci zdyskredytowania hasel i ruchu hitlerowskiego przez rząd Brüninga? Bądźco-bądź częśćka „ukazu” heskiego o karze śmierci za najmniejszy opór i nieposłuszeństwo, o konfiskacie prywatnych majątków może niejednego „ciężkiego” sympatyka lekkim dreszczykiem przejąć, zwłaszcza, jeśli nie należy do wtajemniczonych. Poderwać zapał — taki program może u niejednego. Znając jednak solidarność ruchu niemieckiego na wszystkich odciśkach „boju odwetowego” trudno jest wierzyć w taki cios ze strony rządu w plecy najwierniejszych sprzymierzeńców.

Awantura heska jest epizodem, o którym szybko wszyscy zapomną na tle wypadków o wiele donioślejszych, — sięgających do fundamentów obecnej struktury politycznej świata.

A znaki ku temu już są na Dalekim Wschodzie.

Henryk Pietrzak.

Przed marszem na Pekin. Koncentracja wojsk chińskich i japońskich.

TOKJO, 26. XI. Japońska agencja „Imbun-Rengo” donosi, że sfery polityczne liczą się z oficjalnem wypowiedzeniem wojny przez Chiny. Wypowiedzenie to ma nastąpić w ciągu najbliższych dni. Na czele armji chińskiej stanął marsz. Czang-Kai-Szek, który już według krążących pogłosek, wyjechał z Nankinu do Mandżurji.

Ta sama agencja donosi o koncentracji wojsk chińskich w okolicach Czing-Czao. Jeżeli gen. Czang-Sue-Ljang pchnie armję na północ, to niewątpliwie rozegra się wielka bitwa, od której będą zależały losy Pekinu.

LONDYN, 26. XI. (Tel. wł.) Korespondent mukdeński „Evening Post” zdaje sprawozdanie z pobytu swego w grodzie obserwatorów zagranicznych, bawiących z ramienia poszczególnych rządów w Mandżurji.

Obserwatorzy przewidują, iż w najbliższym czasie na linii kolejowej między Czing-Czao a Szan-Han-Gan rozegra się decydująca bitwa, przyczem zwycięstwo odniesie niewątpliwie wojska japońskie. Skutki tej bitwy będą takie, że Japonia zajmie nie tylko Pekin, lecz i Tien-Tsin.

Siły japońskie w Mandżurji są znacznie większe, niż to wyobraża sobie Europa.

Na północy sytuacja Japończyków jest dość niebezpieczna, gdyż grozi im okrajenie w Czen-Dun i Dun-Dao. Dlatego wycofali większość wojsk z Cyczkaru.

TOKJO, 26. XI. W Szanghaju odbywają się masowe meetingi, skierowane przeciwko Japończykom. Wczoraj tłum, złożony z 5000 studentów, okupował szturmem pociąg odchodzący do Nankinu. Po przybyciu do stolicy, studenci zamierzają wstąpić do szeregów armji ochotniczej. Żądają wypowiedzenia wojny Japonji i ukarania marsz. Czang-Sue-Ljanga za niedość energiczne prowadzenie operacji wojennych.

Nieprzejednane stanowisko Doktora Alfreda Sze.

PARYŻ, 26. 11. — W kołach Ligi Narodów są komentowane wnioski Brianda w celu skłonienia do ustępstw delegata chińskiego, dr. Sze.

Wczoraj Briand oraz obserwator ame-

rykański, gen. Dawes, usiłowali przekonać dr. Sze, iż stanowisko rządu nankińskiego w kwestji mandżurskiej jest niezyciowe. Nie można żądać od Japonji, by ewakuowała Mandżurję, skoro wycofanie wojsk japońskich grozi rozpanoszeniem się anarchji w całym kraju.

Jednakże dr. Sze, w myśl otrzymanych od swego rządu instrukcji, zajął stanowisko nieprzejednane, wobec czego Briand i Dawes zrezygnowali z dalszych zabiegów.

SZANGHAJ, 26. XI. (PAT) W Nankinie studenci w liczbie 9 tys. wtargnęli do siedziby rządu i złożyli tam rezolucję domagającą się wypowiedzenia wojny Japonji, wydalenia japończyków z Mandżurji i odwołania delegata chińskiego przy Lidze Narodów dr. Sze.

PARYŻ, 26. XI. (PAT) Rada Ligi na dzisiejszem tajnem posiedzeniu sprzecyzowała projekt powołania komisji mandżurskiej. W oczekiwaniu na ostateczne instrukcje z Nankinu komisja odroczyła posiedzenia do jutra. Briand przyjął dziś delegata Japonji Joshizawę i delegata Chin dr. Sze.

Wstrząsające samobójstwo przyczyną strasznego wybuchu benzyny. „Połowę taksówki przepisałem złej kobiecie”. Władze policyjne w poszukiwaniu tajemniczej kobiety-wampira.

WARSZAWA, 26. XI. (tel. wł. (Dz. Ł.) Wczorajszy „Dziennik Łódzki” podał wiadomość o strasznym wybuchu benzyny w mieszkaniu szofera Ign. Osuchowskiego.

Ofiarą wybuchu padło pięć osób dorosłych i jedno dziecko, których zwoiki przeniesione zostały do prosektorjum, ponadto kilka osób i kilko dzieci zostało rannych.

Pastwą płomieni i wstrząsu stały się sąsiednie lokale, zamieszkałe przez ludność ubogą.

Obecnie jak się dowiadujemy zdołano ustalić istotną przyczynę wybuchu, którą był nie wypadek, lecz wstrząsająca forma samobójstwa Osuchowskiego, jak to wynika z jego listu, który przytaczamy.

Wczorajszego dnia władze policyjne zostały zawiadomione przez firmę „B. cia N. i I. Maczkowsky” biuro sprzedaje opon i detek samochodowych pl. Żelaznej Bramy 6, że nadszedł do nich list od Osuchowskiego następującej treści:

„Niniejszem zawiadamiam W. Panów „Braci Maczkowskich”, Sp. Firmową, że prawdopodobnie nie będę mógł ja Ignacy Osuchowski wykupić weksli. Ostrzegam Panów przed tylną myślą. Połowę taksówki przepisałem złej kobiecie, a opony są Państwa, więc rzekam się ich własności i załączam kwit na Państwa nazwisko z wulkanizacji.

Proszę darować. Życie podłe. Żegnaj dobrych ludzi.

Ignacy Osuchowski.

Niech pan się zwróci do garażu (Skier-niewicka 26) boks nr. 24 tam proszę wręczyć i okazać weksle, może coś Pan wy-ciągnie bo same gumy to mało”.

Sądząc więc z treści niniejszego listu ś. p. Osuchowski popełnił samobójstwo. Dług w firmie „Bracia Maczkowsky” wynosił zaledwie 120 zł. Ś. p. Osuchowski cieszył się zarówno w firmie, jaki wśród przyjaciół i znajomych opinią niezwykłego i solidnego człowieka. Sprawy

finansowe nie wydają się, żeby były bezpośrednim powodem tak tragicznego i niesamowitego samobójstwa. Niewątpliwie

przyczyny szukać należy w stosunkach z kobietą, którą ś. p. Osuchowski w liście swym nazywa „złą kobietą”.

„Miesiąc propagandy Śląska”

W ostatnią niedzielę odbyła się w Bielsku z okazji „Miesiąca Propagandy Śląska” olbrzymia manifestacja narodowa przy udziale tysięcy tłumów z Bielska, Białej i najbliższej okolicy. Zdjęcie nasze przedstawia fragment pochodu, udającego się do Białej

Minister Zaleski powraca do Warszawy zaś 9 grudnia odwiedzi Londyn.

PARYŻ, 26. XI. (PAT.) — Minister Zaleski wyjechał do Warszawy. Ze względu na przeciąganie się sesji Rady Ligi oraz konieczność powrotu ministra spr. zagr. do Warszawy min. Zaleskiego przy stole Rady zastępować będzie ambasador Chłapowski. Jak wiadomo stały delegat Polski przy Lidze p. min. Sokal nie może opuścić Genewy z powodu choroby.

LONDYN, 26. XI. (PAT.) — „Times” zamieszcza następującą wiadomość: jak się

dowiadujemy, minister spr. zagr. Polski p. Zaleski przyjedzie 9 grudnia z wizytą do Londynu. Wizyta ta została zaproszona w czasie gdy lord Reading był ministrem spr. zagr. i odbędzie się obecnie, gdy sir John Dimou objął kierownictwo Foreign Office. Wizyty stanowić będą nawiązanie osobistego kontaktu między obu ministrami, przyczem nastąpi wymiana poglądów na temat aktualnych zagadnień.

Audjencje u pana Prezydenta Rzplitej.

WARSZAWA, 26. XI. (PAT.) — Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na audjencji dr. Rollanda, profesora wyższego studjum handlowego w Krakowie oraz

delegację w osobach: pp. Ligonia, Sawickiego i Kiernika, która zaprosiła p. Prezydenta na uroczyste widowisko śląskie w operze w dniu 1 grudnia.

Dalszy spadek funta.

LONDYN, 26. 11. (PAT) — Dzisiejsza giełda zamknęła się w nastroju przygnębienia i w oczekiwaniu na dalszy spadek funta.

Dyrektor P. A. T. w Łodzi.

W dniu wczorajszym bawił w Łodzi, przybyły tutaj w sprawach służbowych naczelny dyrektor Polskiej Agencji Telegraficznej p. Roman Starzyński.

BOMBA nie jest groźna

JERZY NAŁĘCZ

Copyright by „Dziennik Łódzki”.

3)

TRÓJKĄT BAPHOMETA

Powieść na tle niesamowitych przeżyć pozagrobowych.

Akcja rozgrywa się w pałacach, dancinгах, suterenach, poddaszach i w labiryncie podziemnej Łodzi.

Streszczenie.

Franek Skopień, zwany pod pseudonimem „Blady”, pijak i zawadziła, aby zdobyć pieniądze na wódkę, ciemnego listopadowego wieczoru wyrwał teczkę z ręki jakimś mężczyzną, który, ścigając opryska, został zabity przez przejeżdżający tramwaj.

W teczce były bezwartościowe papiery i parę gazet.

Silne poruszenie wywołało w mieście doniesienie, iż znany przemysławiec, Karol Wolner, zginął podczas samotnej wycieczki w Tatrach.

Doniesienia ani nekrologu nie zamieścił tylko „Przegląd Codzienny”.

Redaktor naczelny, Barwiczek, polecił Leszkowi Wurdze, reporterowi w wielkim stylu, ustalić przyczynę niezamieszania przez „Przegląd Codzienny” tak ważnego doniesienia.

Wirdza stwierdził, iż Wolner nie miał w Łodzi żadnej rodziny, zaś nekrologi i doniesienia (jednobrzmiące) dostarczone były administracjom pism wtedy, kiedy nikt w Zakopanem o śmierci Wolnera nie wiedział i kiedy jeszcze zwłok jego nie odnaleziono.

Wirdza postanowił rozwiązać zagadkę. Wezwał do pomocy swego siostrzeńca, Grądzkiego, Grądzki był narzeczonym sekretarki Wolnera, Neli Kierzkowskiej.

Nela, nie wiedząc jeszcze o wypadku, weszła do biura w momencie, kiedy koledy jej zastanawiali się nad tem, kto odziedziczy fabrykę.

(Dalszy ciąg).

— Rodzinnymi sprawami pana Wolnera nigdy się nie zajmowałam; prywatną korespondencję załatwiał szef sam — a zwracając się do stojącego obok dyrektora mówiła — panie dyrektorze, tak się przejęłam tą tragiczną wieścią, że nie jestem zdolna do żadnej pracy, pozwól więc pan dyrektor, iż nie będę dzisiaj obecna w biurze.

— Ależ naturalnie panno Nelu — zgodził się szybko dyrektor.

Kierzkowska podziękowała mu przeciągiem spojrzaniem swych dużych czarnych oczu.

Dyrektorowi Olszańskiemu serce mocniej zabiło i krew poczęła szybciej krążyć. Pięćdziesięcioletni kawaler dobrze zakonserwowany darzył Nelu głębokim uczuciem, które jednakże starał się tać przed podwładnym mu personelem, a w szczególności przed Wolnerem. Dzisiaj jednak wobec tragedji, jaka rozegrała się w Zakopanem, żegnając się z panną Kierzkowską, zatrzymał dłużej, niż tego wymagało pożegnanie, jej szczupłą rasiową rękę i złożył pocałunek przyciskając swe mięsiste wargi z wielką mocą do delikatnej skóry.

Nela spuściła oczy. Lekki rumieniec zabarwił jej zazwyczaj blade policzki i ze spuszczoną głową opuściła biuro.

Była godzina czwarta gdy Nela Kierzkowska wróciła do domu. Spojrzała na zegarek. — Za dwie godziny nadejdzie. — Jędrak muszę się spieszyć z napisaniem listów.

Usiadła przy małym biurku, dostała z szufladki papier, ale zanim rozpoczęła pisanie rozległ się w przedpokoju dźwięk dzwonka, a po chwili ktoś zapukał do drzwi jej pokoju.

— Proszę!

Na progu stanął Andrzej Grądzki.

— To ty!.. — nuta zdziwienia zadrgała w jej głosie.

— Wprawdzie umówiliśmy się dopiero na godzinę szóstą — mówił Grądzki podchodząc do niej ale mam z tobą bardzo wiele do pomówienia, nie mówiąc już o tem, że stęskniłem się za tobą ogromnie, co jest na pierwszym planie.

Ujął Nelu za rękę podniósł z krzesła, przyciągnął do swej piersi i starał się ucałować usta dziewczyny. Kierzkowska broniła się odwracając głowę. Przycisnął więc usta do jej włosów i puścił zaczerwioną ze swego uścisku.

— Proszę być grzecznym, bo się pogniwam — wyszeptwała zdyszany głosem, i gdy usiadł na kozetce, a ona zagłębiła się w miękkim fotelu dodała, patrząc na niego zalotnie.

— Co cię do mnie oprócz tęsknoty przynęca?

— Śmierć Wolnera.

— Śmierć Wolnera?! — przestrach wyrwał z jej oczu.

— Tak — ciągnął dalej nie zważając na jej lek. Mój wujaszek, Leszek, wszak znasz go, wyjeżdża dzisiaj o godzinie 10-ej min. 55 do Zakopanego, gdyż twierdzi, że śmierć Wolnera nie jest zwykłym wypadkiem, lecz mamy tu do czynienia ze zbrodnią.

— Ależ komu mogło zależeć na śmierci mego pryncypala?

— Gdyby to Leszek wiedział, przestępca siedziałby już w kryminalu, ale jestem przekonany, że tragedia w górach nie na długo będzie tajemnicą dla niego. Nieraz ci już opowiadałem jaki z niego zdolny detektyw, główna komenda policji niejednokrotnie zasięgała jego rad i chcąc mu pomóc przyszedłem właśnie do ciebie z prośbą o pewne wyjaśnienia.

— Ja o niczem nie wiem — zawołała żywo — nic takiego co mogłoby naprowadzić na ślad zbrodniarza.

— Czasami lada błaźnista zdradziła przestępcę — wypowiedział sen-

tencjonalnie Grądzki — i pozwól kochana Neli, że ci zadam kilka pytań.

— Słucham i w miarę możliwości udzielię informacji — lekki grymas wykrzywił jej kształtne usta.

— Czy nieboszczyk miał rodzinę?

— Nie wiem; o to samo pytano mnie już w biurze.

— Jak stały jego interesy majątkowe?

— O tem najlepiej jest poinformowany dyrektor Olszański.

— Neluś, jak tak daleko pójdziesz to niczego się od ciebie nie dowiem — powiedział z wyrzutem.

— Daruj mi, ale jestem pod wrażeniem tego strasznego wypadku. Wiesz, że jestem bardzo nerwowa i od chwili gdy się dowiedziałam o śmierci Wolnera zdaje mi się, iż widzę strasznie zniekształcone, poszarpane o skały ciało — wstrząsnęła się — jakie to straszne.

— Nie wiedziałem, że jesteś taka wrażliwa — podniósł się, podszedł do Neli ujął ją za rękę, podniósł z fotelu i objął ramieniem. Nie opierała się. Czuł jak drży.

Posadził dziewczynę na kozetce, sam usiadł obok niej.

— Biedaczka — pomyślał — trzeba ją czemś rozweselić i głośno dodał — możebyś poszła ze mną do „Granatu”.

— Nie — zaprotestowała energicznie — jestem dzisiaj tak zmęczona.

Grądzki czuł, że niedelikatnością z jego strony byłoby pozostawianie nadal, jednakże tak dobrze mu było tutaj. Ramieniem wyczuwał ciepło idące od ciała Neli. Pomimo już przeszło trzechmiesięcznej znajomości z obecną swą narzeczoną nigdy z nią nie był sam na sam. Dzisiaj nikt im nie przeszkadzał, a ona była tak bezwolna, że ten stan jej począł podsuwać mu myśli, od których krew w sercu zakipiła i żar do głowy uderzył. Pobladał, a kropelki potu zrosiły mu czoło.

— Byłbyś i ty chory? — powiedziała pieszczotliwie Nela, która od kilku chwil obserwowała go bacznie.

Grądzki zmieszał się, bo pomimo swych dwudziestu pięciu lat był jeszcze bardzo nieśmiały.

— Gorąco tu ciębie — odparł i dla odwrócenia od siebie uwagi dodał — pokażę ci oryginalny bilet wizytowy — wyjął z portfela podłużny kawałek kartonu i wręczył go Neli.

Nela z zainteresowaniem spojrzała na sztywny kawałek papieru.

Pośrodku potworny kozioł siedział na kuli, a na dwóch górnych rogach widniały dwa równoramienne trójkąty. Na dole ktoś czerwonym ołówkiem powypisywał szereg cyfr i liter, połączonych dziwnymi znakami.

— Co to takiego jest? — podniosła wzrok na Grądzkiego.

— Nie wiem. Znalazłem ten karton w teczce, jaką syn dozorca domu, w którym mieszkam znalazł na ulicy Kilińskiego. Te cyfry i litery wyglądają na jakąś zagmatwaną wielce formułę chemiczną; kozioł zaś i trójkąty, dalibóg, że nie mam pojęcia.

— Mogłeś ten, jak go nazywasz bilet wizytowy pokazać panu Wirdze, on napewno wiedział co to znaczy — uśmiechnęła się ironicznie.

— Nie drwij z Leszka Neluś — zawołał gorąco — nie masz zagadki, której nie odgadłbyś, ale zajęty był sprawą Wolnera, więc nie chciałem mu głowy zaprzętać takimi głupstwami.

Nela podała Grądzkiemu karton. Nie przyjął.

— Po drugiej stronie jest nazwisko — wyjaśnił.

— Doktor Anatol Czerski — przeczytała — łatwo ci więc teraz będzie odszukać właściciela teczki — dodała.

— Sprawdziłem, że żaden Anatol Czerski w Łodzi nie mieszka.

— Czy w teczce był tylko ten bilet?

— Nie. Jest tam cały plik szparagalów, lecz nie miałem czasu zapoznać się z ich treścią, uczynię to bezwzględnie jutro.

Byli tak zajęci rozmową, że nie słyszeli dyskretnego pukania do drzwi i dopiero gdy na progu w otwartych drzwiach stanęła postać wysokiego mężczyzny skierowali ku niemu wzrok.

— Pan dyrektor... — w głosie Neli drgało zdziwienie.

— Przepraszam najmocniej, że ośmieliłem się zakłócić pani spokój — tłumaczył się zmieszany Olszański — ale zaniepokoił mnie stan zdrowia pani... była pani tak zdenerwowana...

Sytuacja stawała się dość drażliwą, ale Nela szybko się opanowała. Rzucała karton na mały stolik, podniosła się i podchodząc do stojącego przy drzwiach Olszańskiego mówiła:

— Dziękuję panu, że mnie odwiedził. Proszę spocząć.

Panowie się nie znają. Pan Grądzki, mój szef pan dyrektor Olszański

Dalszy ciąg nastąpi.

Kalendarzyk.

Listopad

27

Piątek

DZIŚ: Wiryliusz B. W.
JUTRO: Manawerta B. M.Wschód słońca 7.14.
Zachód słońca 3.33.
Wschód księżyca 16.52
Zachód księżyca 10.28
Długość dnia 8.25.
Ubyte dnia 8.51.MUZEUM MIĘSKIE historii i sztuki im.
J. i R. Bartoszewiczów (Plac Wolności 1)
otwarte w środy, soboty i niedziele od
10-16.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują apteki: A. Pota-
sza (Plac Kościelny 10), A. Charemy (Po-
morska 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M.
Epsteina (Piotrkowska 225), Z. Górczy-
kiego (Przejazd 59), G. Antoniewicza (Pa-
bianicka 50)

POD WŁOS.

Nie chcą naszych świń.

Całe szczęście, że mamy generalny insty-
tut naczelnego badania głównych konjunktur
gospodarczych zasadniczych i cen. Wogóle
nie wiem, co byśmy w tych ciężkich czasach
robili, gdyby nie te miesięczne wykazy wro-
stu dobrobytu, jakie wychylna wspomniany
instytut ku podniesieniu ducha walczących
pożytkowi kraju.Ostatni raport brzmi mniej więcej tak:
Na horyzoncie gospodarczym panują nadal
ciężmości. Mocarstwa silnie się nad poprawą
sytuacji, otaczają się coraz grubszym murem
celnym w myśl zasady: jak Kuba Bogu, tak
Bóg Kubie, — czyli kto na mnie kamieniem, —
ja na niego dwoma!I tak poczęta w bólach idealnych progra-
mów mrzonki o zniesieniu granic celnych w
Europie ustąpiły miejsca zaciętej wojnie
wszystkich z wszystkimi.Hasło do znokautowania paneuropejskich
pomysłów p. Kaleri i Brianda dała nam
Anglia, która rzekła: niechaj każdy sobie
zrepek celną skrobie w beznadziejnej dziś już
lebie!W odpowiedzi na to wszystkie państwa,
bez prób słownych interwencji, też podniosły
o 50 proc. cła na towary angielskie! I rozpo-
czął się płaszynek celny! Czy to ma być
lekarstwo na chorobę światowego gospodar-
stwa?Nasze eksport też został mocno uderzony!
Nasze pulchne proszki, guski tuczone, na-
sze masło i jaja nasze — będą musiały si-
lić do wewnętrznej jedynie użytku.Bardzo to pięknie, że zagranica mówi,
mamy dość swoich świń, nie potrzebujemy
waszych, — lecz dziś tyle się u nas świń na-
mnożyło, że niema ich gdzie już lokować mi-
mo najsilniejszych starań odpowiednich czyn-
ników. (Austria też nie chce od nas impor-
tować).Komunikat bógostawianego instytutu
wspomina dalej o nadziejach na lepszą przy-
szłość.Zapas walut wzrósł o 26 dolarów, 2 fun-
ty i 1 rubla złotego. Portfel weksłowy zwięk-
szył się o 1.200 protestów. Bilans handlowy
— jeśli tak liczyć na wagę — w miesiącu
sprawdowaliśmy nie był ujemny, gdyż tyle
ton węgla wywieźliśmy, — ile ton sprowa-
dzili stampana i jedwab!Ceny produktów rolniczych kształtują się
b. pomysłnie, bo oto można już nabyć konia
za 20-30 zł., — co jest dowodem wybitnej
tańszości w naszym kraju.Wytężoność przemysłowa kurczy się
wprawdzie, lecz nie powinniśmy się tem
przejmować, gdyż im mniej się kupuje, tem
więcej się oszczędza, — a oszczędność jest
drogą do dobrobytu.Co się tyczy wkładów, to nie można na-
rzekać. Zamiatanie do wkładów jest zre-
stą u Polaków przyszłościowe. Na zakończenie
— komunikat podaje do wiadomości, że najwięk-
sze ożywienie panuje w dziedzinie wynalaz-
ków nowych podatków.

Luboń.

Kto będzie wice-wojewodą łódzkim?

W związku z opróżnieniem stano-
wiska wicewojewody łódzkiego wysu-
wane są na to stanowisko następujące
kandydatury:Mówi się mianowicie o dyr. dep.
p. Hauke-Nowaku poza tem brani są
pod uwagę obecny starosta kaliski
Potocki i mjr. Jurgiewicz b. adjutant
Prezydenta Rzplitej.

Starosta Dychdalewicz wice-wojewodą łódzkim.

Jak się dowiadujemy na miejsce
dotychczasowego wicewojewody łwowskiego
p. Trojanowskiego, który upa-
trzonej jest na prezydenta m. łwowa
ma być mianowany łódzki starosta
grodzki p. Dychdalewicz.

W obronie przed wyzyskiem Parogodzinny strajk w „Widzewskiej Manufakturze” Ostry zatarg majstrów z administracją firmy.

Ostatnio między administracją
„Widzewskiej Manufaktury” a zatrud-
nionymi w firmie tej (na oddziale
tkackim) majstrami wyrosł konflikt,
na tle zadań firmy na wskroś nieu-
zasadnionych i sprzecznych nawet z
jej własnym interesem.Mianowicie administracja „Widzew-
skiej” żądała od majstrów, aby za-
miast dotychczasowych 48 obsługiwa-
li 56 warsztatów automatycznych.Majstrowie „Widzewskiej Manufak-
tury” zwrócili się w sprawie tej do
Związku Majstrów Fabrycznych w
Łodzi, co rozpatrzone na specjalnie
zwołanym zebraniu zarządu związku.Zebrani stwierdzili przedewszyst-
kiem, iż zgodnie z zawartymi w wiel-
kim przemyśle łódzkim umowami
majster tkacki obsługuje tylko 38 au-
tomatów, podczas gdy „Widzewska
Manufaktura” wymaga od swoich maj-
strów, aby obsługiwali 48 automatów,
t. j. liczbę daleko wyższą od ogólnie
przyjętej. Obecnie powiększenie tej
tej już niezwykle wygórowanej liczby
warsztatów — obsługiwanych przez
majstra spowoduje przedewszystkiem
szkody dla samej firmy, albowiem
produkcja automatów albo zmniejszy
się, albo też ulegnie pogorszeniu —
ponadto zaś wyrzuci poprostu na bruk
18 majstrów, którzy przy obecnej
skali obsługi automatów są niezbędni.Ostatnie zatem zamierzenie admi-
nistracji „Widzewskiej Manufaktury”,jak wynikało ze szczegółowego zrefe-
rowania sprawy, godzi we własny in-
teres firmy w interes społeczeństwa,
bowiem powiększa liczbę bezrobot-
nych, oraz w prawa tych majstrów,
których zamierza się pozostawić przy
pracy gdyż to obliczone jest na wy-
zyskanie ich w sposób niespotykanyPo dłuższej dyskusji powzięto na-
stępującą rezolucję:„Majstrowie „Widzewskiej Manufak-
tury”, na zebraniu w dniu 25 listopa-
da b. r., w siedzibie Związku Maj-
strów Fabrycznych, przy ul. Żerom-
skiego 74/6, wobec zamachu ze strony
dyrekcji „Widzewskiej Manufaktury”
na warunki pracy majstrów, przez po-
większenie liczby krosien do obsłuże-
nia przez jednego majstra, przez co
zwiększa się bezrobocie wśród maj-
strów, zebrani uchwalają z całą sta-
nowczością odrzucić warunki dyrekcji
i postanawiają większej ilości warsz-
tatów nie obsługiwać”.Ponieważ zachodziła pewność, iż
administracja „Widzewskiej Manufak-
tury” liczy w swoim wyrachowaniu
na bezrobotnych majstrów tej firmy,
którzy będą mogli każdej chwili zastą-
pić „opornych” majstrów, przeto po
szczegółowym omówieniu tej sprawy
— uchwalono rezolucję stwierdzającą,
iż:„Bezrobotni majstrowie „Widzew-
skiej Manufaktury”, oświadczają, że
nawet przy ewentualnym wydaleniumajstrów opornych wobec niespra-
wiedliwych żądań administracji firmy,
stanowią ich nie będą zajmowali”.Ponadto, dyrekcja omawianej fir-
my próbowała wprowadzić powiększe-
nie liczby automatów, obsługiwanych
przez jednego robotnika, z 12 na 14
krosien.Mimo iż robotnicy „Widzewskiej”
do związków zawodowych nie należą,
jednakże robotnicy tkalni przeciwsta-
wili się temu obciążeniu ich, a wozo-
raj w godzinach rannych wybuchł
w związku z powyższym strajk na
jednym z oddziałów tkalni, obejmując
180 robotników.Na wieść o wybuchu strajku pod-
jęty interwencje organizacje robotni-
cze Związku Zawodowych.W wyniku pertraktacji postano-
wiono odbyć w sobotę 28 b. m. kon-
ferencję u inspektora pracy XIII ob-
wodu.Przedstawiciele Z.Z.Z. stoją na sta-
nowisku, aby nie powiększać liczby
krosien, obsługiwanych przez jednego
robotnika, z tego przedewszystkiem
względem, iż powiększyłoby to liczbę
bezrobotnych.Strajk przerwany został w godzi-
nach popołudniowych w związku z
zapewnieniem, że firma podporządko-
uje się wynikom konferencji w inspek-
toracie pracy.

Zarząd główny F. B. dla sezonowców łódzkich.

Rada Ministrów zadecyduje o przedłużeniu zasiłków dla bezrobotnych i uchyleniu sezonu martwego.

W dniu wczorajszym, w związku z
dokonywaniem wypłat należności za
okres urlopów sezonowcom, na Polesiu
zorganizowano wiec, dla zapoznania
robotników sezonowych z rezultatami
narad ostatniego posiedzenia zarządu
głównego Funduszu Bezrobocia.Referaty wygłosili: kierownik zwia-
zku „Praca”, p. Zubert, i kierownik
sezonowców, zrzeszonych w kartelu
Z. Z. P., p. Chrzanowski.Jak z referatów tych wynika, na
ostatnim posiedzeniu zarządu główne-
go F. B. powzięto uchwałę, aby wy-
sunąć wniosek do Ministerstwa Pracy
i Opieki Społecznej o uchylenie sezonu
martwego.Następna uchwała dotyczyła wnio-
sku, aby okres uprawnień do poboru
zasiłków liczyć nie od początku mar-
ca r. b., lecz aby termin ten przesunąć
o trzy miesiące wstecz, t. j. na
dzień 2 stycznia.Trzecia uchwała zawierała wniosek
o przedłużenie okresu korzystania z
zapomóg ustawowych z Funduszu Bez-
robocia z trzynastu na 17 tygodni.Jak wyjaśnili organizatorzy wiecu
— na wypadek przyjęcia wniosku za-
rządu głównego Funduszu Bezrobocia —
kwestia zaopatrzenia bezrobotnych se-
zonowych na czas miesięcy zimowych
będzie rozstrzygnięta, albowiem znacz-
ny procent robotników jest uprawnio-
ny do podjęcia zapomóg w ciągu 5-ciu
do 6-ciu tygodni z tytułu niewyczer-
pania zapomóg w poprzednim okresie
pozostawiania bez pracy, po wygaśnię-
ciu sezonu martwego. Nowe zapomogi
otrzymywane będą już od 2 stycznia
roku przyszłego.

Należy zaznaczyć, że zatwierdzenie

wniosków zarządu głównego F. B. nie
jest zależne wyłącznie od Minister-
stwa Pracy, musi ono bowiem uzgod-
nić swoje zapłaty z Minister-
stwem Skarbu i następnie dopiero cała
sprawa skierowana zostanie na posie-
dzenie Rady Ministrów, tak więc za-
twierdzenie omawianych wniosków po-
trwa jeszcze przez pewien czas.Zgromadzeni na wiecu sezonowcy
stwierdzili w powziętej w toku dysku-
sji uchwałę, iż międzyzwiązkowa ko-
misja, w skład której wchodzi przedstawiciele czterech działających na te-
renie Łodzi związków zawodowych, a
na której wnioski powzięte zostały po-
stanowienia zarządu głównego F. B.,
winna w dalszym ciągu interwenjować
u odpowiednich ministerstw w sprawie
szybkiego załatwienia wysuniętych
przez F. B. wniosków.

Świąteczne wakacje w przemyśle włókienniczym. Miesiąc przerwy w uruchomieniu fabryk Od 15 stycznia poprawa konjunktury?

Jak się dowiadujemy — unierucho-
mienie fabryk łódzkich, szczególnie
zrzeszonych w wielkim przemyśle włó-
kienniczym, nastąpić ma od dnia 15-go
grudnia r. b. i potrwać ma przez cały
miesiąc, do 15 stycznia r. p.Mimo pewnego, ciwilowego tylko
ożywienia w niektórych większych fir-
mach przemysłowych łódzkich, naogół
biorąc stan uruchomienia w przemyśle
tutejszym stopniowo spada.Po zakończeniu się świątecznych
„wakacji” w fabrykach rozpocznie się
natomiast w przemyśle wzmoczony ruch,
przyczem oczekuje się nawet urucho-mienia szeregu oddziałów fabrycznych,
w których ostatnimi czasy pracę za-
wieszono.Mały i średni przemysł, z nielicz-
nymi wyjątkami, bęzie w okresie świą-
tecznym uruchomiony normalnie, za
wyłączeniem dni świątecznych, bez żad-
nych dłuższych przerw.W sferach przemysłowych i kupiec-
kich panuje przeświadczenie, że od po-
łowy stycznia przyszłego roku, w zwią-
zku z wyczerpaniem się zapasów, oraz
w przewidywaniu zamówień, stan za-
trudnienia w całym przemyśle łódzkim
ulegnie znacznej poprawie. (p)

BOMBA pomaga trawieniu.

Widowiska łódzkie

REPERTUAR.

TEATR MIEJSKI: — „Mieszkanie Żojki”.
 TEATR KAMERALNY: „Hau Hau”.
 TEATR POPULARNY: „Express północny”.
 COCTAIL: „Śmieć się, śmieć”.
 MOMUS: „Kochajcie się pięknie”.
 APOLLO: „Gehenna miłości”.
 ARS: „Jaz ukojenia”. — „Płonący step”.
 BAJKA: „Anastazja”. — „Pierwsza miłość Kosińskiego”.
 CASINO: „Wielkomiejskie ulice”.
 CAPITOL: „Haj-Tang”.
 CZARY: „Testament milionera”.
 DOM LUDOWY: „Białe cienie”.
 ERA: I. „Hadzi Murat”, II. „Owoc zakazany”.
 GRAND KINO: „Wesoły porucznik”.
 LUNA: „Maradu”.
 MIMOZA: „Król bulwarów”.
 OAZA: „Goniec Napoleona”. — „Handel żywym towarem”.
 ODRON: „Księżyc w Montanie”.
 OSWIATOWY: „Róża na mogile”. — „Chłopey do rzeczy”.
 PRZEDWIOSNIE: „Dynamit”.
 PALACE: „4-ch włóczęgów”.
 RESURSA: „Ofiara ojca”.
 RAKIETA: „Mał kochanek”.
 SPLENDID: „On i jego siostra”.
 ŚWIATOWID: „Rok 1905”. (Car Mikołaj II i ojciec Japon).
 UCIECHA: „Córka poskromiciela niedźwiedzi”.
 WODEWIL: „Księżyc w Montanie”.
 ZACHĘTA: „Rio Rita”.
 VENUS: „Zdrój Zachodu”.

Teatr Miejski.

Dzisiaj piątek, sobota i niedziela wiecz. sztuka Bułhakowa „Mieszkanie Żojki”, która dzięki swej barwnej fabule i doskonałej grze całego zespołu wywoła w mieście zrozumiałą sensację. W rolach popisywają: Irena Horecka, Jerzy Woskowski.

W sobotę i niedzielę o 4 po poł. po cenach znizowanych ostatnie powtórzenia rewelacyjnego „Sledztwa”.
 W pełnych próbach ciekawy dramat Rehfisch i Herzoga „Dreyfus”. Inszenkuje Edmund Wierciński, który odniósł wielki sukces jako reżyser tej sztuki w Warszawie.

Teatr Kameralny.

Dzisiaj piątek, sobota i niedziela wiecz. bawić będzie publiczność kapitalna „Hau Hau” z Michałem Zięciem.
 W sobotę i niedzielę o g. 5 po poł. po cenach znizowanych przeobrażenie „Hau Hau”, nadające się również dla młodzieży szkolnej.

Teatr Popularny.

(Ogródowa Nr. 18 tel. 178-00).

Dzisiaj o godz. 8.15 wiecz. z wielkim nakładem kosztów premiera sensacyjnej komedii Ridleya i Meriwa „Express północny L33” w przekładzie Ludomira Wileckiego. Akcja sztuki rozgrywa się współcześnie na tle dnia tak aktualnych zamachów kolejowych.

Sztukę przygotował reżyserowski kierownik Stanisław Dębica. Udział przyjmują: Bronowska, Kondratówna, Malinowska, Świątkiewicz, Dolkowski, Dębica, Matuszkiewicz, Mirowski, Pawłowski, Nowak, Stokowski, Woźnik.
 W sobotę o godz. 3.30 po poł. dla szkół i młodzieży po cenach znizowanych „Lukasinski” ze Stanisławem Skalskim w roli tytułowej.
 W niedzielę o godz. 4 po poł. w rocznicę Powstania Listopadowego Teatr Popularny wystawia patriotyczną sztukę p. t. „Lukasinski”.

Bilety do nabycia w kasie teatru i kasie zamawiań.

Teatr w sali Geyera

Piotrkowska 295.

Stosując się do obecnej koniunktury, Dyrekcja Teatru w Sali Geyera (Piotrkowska 295) aby uprzystępnienie szerokim masom publiczności korzystanie z godziwej rozrywki jaką daje teatr, obniża bardzo wydatnie ceny biletów (od 30 gr. do 2 zł.) poza tym wprowadza poczynając od soboty nowy, niemy i jeszcze w Łodzi rodzaj widowisk na które publiczność będzie mogła przychodzić (jak w kinach) o każdej porze. Na widownię można będzie wchodzić, w palatki, panie w kapeluszach. Przedstawienia zaczynają się będą: w soboty o godzinie 6-ej i 9-ej wiecz., w niedzielę o 3-ej po poł. i 9-ej wieczorem. Kierownictwo artystyczne tej sceny objął z powołaniem długoletni jej kierownik Józef Piłarski, który wystawia w sobotę i niedzielę „Dom podrzutków”. Niezwykle ciekawy i efektowny melodramat w 6-ciu obrazach.

Widowisko dla dzieci.

„Czar jednej nocy” oto tytuł pięknej bajki w 3-ech odsłonach ze śpiewami i tańcami, która wystawiona będzie dla naszych milusińskich w nadchodzącą niedzielę w sali Geyera o godz. 11 m. 30 rano. Ceny biletów: od 30 gr.

Teatr liter.-art. „COCTAIL”.

„Śmieć się śmieć” zdobyło rekordowe powodzenie, humor, piosenka, skecz, parodia w wykonaniu takich świetnych sił jak Bethero-wa, Carnero, Lasowski, Grey, Czacharska,

Pomoc dla bezrobotnych majstrów. Uchwały zebrania Związku Majstrów Fabrycznych w Łodzi.

Przed paru dniami zorganizowano ostatecznie komitet pomocy bezrobotnym majstrom fabrycznym w Łodzi.

Komitet ten powstał przy związku majstrów, przy ul. Żeromskiego 7. Związek majstrów fabrycznych udziela pomocy swoim bezrobotnym bezpośrednio z własnych funduszy, zgromadzonych przez członków związku, jednakże tylko tym członkom związku, którzy nie zalegali przez czas pracy w opłatach składek. W myśl statutu każdy członek związku, wstrzymujący się przez sześć miesięcy z pokryciem składek miesięcznych, zostaje automatycznie ze związku usunięty.

Poza pomocą bezpośrednią, udzielaną bezrobotnym członkom związku pośredniczy on przy udzielaniu pomocy niezrzeszonym majstrom przez wojewódzki komitet pomocy bezrobotnym, przez przeprowadzanie kontroli bezrobotnych majstrów, rejestrowanie ich itd.

W niedzielę, dnia 29 bm., o godzinie 10 zrana, odbędzie się w Związku majstrów fabrycznych w Łodzi, przy ul. Żeromskiego 7-6, ogólne zebranie, poświęcone sprawie pomocy bezrobotnym majstrom, oraz ustalenie dróg, przy pomocy których pomoc ta mogłaby przybrać możliwie szerokie rozmiary. (p)

Wierzyciele Staromiejskiego Banku Ludowego będą całkowicie zaspokojeni.

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie członków-udziałowców Staromiejskiego Banku Ludowego. Celem zebrania było omówienie sprawy sanacji finansów banku.

Po odczytaniu protokołów z trzech posiedzeń, odbytych w tym samym celu, wywiązała się dłuższa dyskusja, w wyniku której większość zebranych opowiedziała się przeciwko likwidacji banku.

Zgromadzeni jednomyślnie napiętnowali działalność dotychczasowego zarządu banku, który przez swe niedbalstwo pozwolił na dokonanie tak niebezpiecznych dla egzystencji banku nadużyć, popełnionych przez dyrektora Staromiejskiego Banku Ludowego, Milgroma, który naraził bank na straty kilkudziesięciu tysięcy złotych oraz poderwał zaufanie do tej placówki.

Prezes dr. Eichner wysunął projekt

sanacji banku w ten sposób, aby udziałowcy powiększyli swoje dotychczasowe udziały do sześciokrotnej wysokości, co pokryje całkowicie obecny niedobór, spowodowany przez występne machinacje dyrektora.

Ponieważ wyjście, proponowane przez dr. Eichnera, było jedynym, gdyż odrzucenie wspomnianego wniosku równałoby się jednoczesnemu zamknięciu banku, zgromadzeni zaakceptowali ten projekt. Już od wczoraj bank wznowił swoje czynności.

Wybrano komisję sanacyjną, składającą się z 5 członków i trzech zastępców, celem zrealizowania uchwał, powziętych przez zgromadzenie udziałowców.

Jak widać z powyższego — zobowiązania Staromiejskiego Banku Ludowego wobec jego wierzycieli będą całkowicie pokryte. (p)

Skandaliczne stosunki panują w szpitalu im. Prezydenta Mościckiego. Chorzy proszą o wypisanie ze szpitala bo — nie chcą iść do trumny.

Do świadczeń Kasy Chorych należy również leczenie szpitalne. Na temat niedomagań szpitali kasowych pisano już tomy.

Dziwnym trafem pomijano dotąd dyskretnie szpital Kasy Chorych m. Łodzi im. Prezydenta Mościckiego. Zdawaćby się mogło, że ten gmach luksusowy, zbudowany kosztem wielu milionów złotych i zaopatrzony we wszystko, co współczesna wiedza lekarska wymyśliła, jest ideałem opieki nad ubezpieczonymi.

Kto miał szczęście przebywać w tym szpitalu podczas choroby, musi mieć, niestety, o tym „ideałach opieki” bardzo ujemne wyobrażenia.

Jeżeli pomoc lekarska — co należy w imię prawdy przyznać — stoi na należytych poziomach, to opieka siostr pielęgniarek słynie jako wzór niedbalstwa. Otrzymujemy na ten temat listy,

przedstawiające w drażliwy sposób „opiekę” szpitalną. Skarżą się ubezpieczeni, że mogą sto razy umrzeć, nim siostra pielęgniarka nimi się zaopiekuje. — Owe „siostry”, które winny odznaczać się wyjątkową uprzejmością i łagodnością, nie żalują języka i ostrych słów, jeśli ktoś domaga się tego, co mu się słuszenie należy.

Znamy wypadki, że chorzy rękami i nogami bronią się przed pójściem do tego szpitala, gdyż — jak mówią — nie chcą iść do trumny.

Przedstawiliśmy dochodzące nas skargi w sposób jaknajmniej jaskrawy. Kto odpowiada za to niedbale traktowanie chorych, nie jest nam wiadome.

Wierzmy jednak, że czynniki miarodajne Kasy Chorych uczynią wszystko, aby stan obecny uległ zmianie na lepsze.

Rozszerzenie akcji pomocy bezrobotnym pracownikom umysłowym.

W siedzibie Związku Handlowców Polskich w Łodzi odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie członków związku.

Na zgromadzeniu omawiana była przedewszystkiem sprawa sytuacji obecnej pracowników umysłowych oraz niesienia najszerszej pomocy bezrobotnym pracownikom umysłowym.

Po referatach, wygłoszonych przez pp. Kozłowskiego Władysława i L. Berkowicza, wywiązała się ożywiona i dłu-

gotwała dyskusja, w wyniku której powzięto szereg uchwał, zawierających wskazania dla zarządu związku w kierunku organizacji pomocy bezrobotnym i pozostającym w nędzy pracownikom inteligentom. (p)

Odczyt z dziedziny zagadnień społecznych.

Staraniem Akcji Katolickiej odbędzie się dziś (piątek) o godz. 7-ej wieczorem w wielkiej sali Męskiego Towarzystwa Śpiewaczego przy ul. Piotrkowskiej nr. 243 konferencja publiczna, na której p. mec. Antoni Chęciński z Warszawy wygłosi referat na temat: „Uzasadnienia dobroczynności ze stanowiska interesów społecznych”. Wstęp wynosi 50 groszy.

RADJO

Łódź

PIĄTEK, dnia 27 listopada 1931 r.
 11.58—12.10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Włocławka w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący.
 12.10—13.15 Muzyka z płyt gramof. f. A. Kling-bell, Piotrkowska 160.
 13.15—13.25 Przerwa.
 13.25—13.55 Audycje dla nauczycieli muzyki w szkołach ogólnokształcących, zorganizowane przez Muzykę Ognisko Wakacyjne Liceum Krzemienieckiego (tr. z W-wy).
 13.55—14.10 Komunikat dla żegluga i rybaków (tr. z W-wy).
 14.10—14.20 Płyty gramof. z W-wy.
 14.20—14.40 Odczyt z Warszawy.
 14.40—14.55 Muzyka z płyt gramof. z W-wy.
 14.55—17.10 Lekcja języka angielskiego systemu Linguaphone.
 17.10—17.35 „Mikiewicz o Rosji” — wygł. dr. Szymdytowa (tr. z W-wy).
 17.35—18.50 Koncert Ork. banjoistów pod dyr. L. Aleksandrowa (tr. z W-wy).
 18.50—19.15 Rozmaitości.
 19.15—19.30 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczytanie progr. na dzień następny.
 19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów i płyty gramof.
 19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radiowy (tr. z W-wy).
 20.00—20.35 Pogadanka muzyczna (omówienie koncertu symfonicznego) wygł. p. k. Stromenger (tr. z W-wy).
 20.35—22.40 Koncert symf. z Filharmonii Warsz. Wyk. Ork. Filharm. pod dyr. W. Biedzińskiego i C. Hansen (skrz.). 1) J. Wagner: Uwertura do op. „Śpiewacy Norwimbercy”. 2) J. Brahms: Koncert skrzypcowy. 3) P. Ducas: Poemat symf. „Czerwona księżniczka”. 4) N. Karłowicz: Koncert skrzypcowy. W przerwie feljton literacki p. Marji Kuncewiczowej, p. t. „Czy powieść orientuje w życiu” (tr. z W-wy).
 22.40—22.55 Dodatek do Prasowego Dziennika Radiowego kom. meteorol. polic. oraz wiadomości sportowe (tr. z W-wy).
 23.00—24.00 Muzyka lekka i taneczna z W-wy.

Łódź

SOBOTA, dnia 28 listopada 1931 r.
 11.58—12.10 Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Włocławka w Krakowie, odczytanie programu na dzień bieżący.
 12.10—13.15 Muzyka z płyt gramof. f. A. Kling-bell, Piotrkowska 160.
 13.15—13.25 Przerwa.
 13.25—13.55 Audycje dla nauczycieli muzyki w szkołach ogólnokształcących, zorganizowane przez Muzykę Ognisko Wakacyjne Liceum Krzemienieckiego (tr. z W-wy).
 13.55—14.10 Komunikat dla żegluga i rybaków (tr. z W-wy).
 14.10—14.20 Płyty gramof. z W-wy.
 14.20—14.40 Odczyt z Krakowa p. t. „Sprawy ścieżki Wysockiego przed sądem” wygł. dr. Jakób Bross.
 14.40—17.10 Muzyka z płyt gramof. w-wy.
 17.10—17.35 Odczyt z Krakowa p. t. „Sprawy ścieżki Wysockiego przed sądem” wygł. dr. Jakób Bross.
 17.35—18.05 Kącik młodych talentów. Wygł. Aniela Mackiewiczowa (sopr.) i Regina Feinstein (fort.). Akomp. prof. L. Urstein (tr. z W-wy).
 18.05—18.30 Program dla dzieci. Transmisja ze Lwowa słuchowska p. t. „Dzwon hejnałowy dźwięk” — pios. p. St. Daszyńskiej.
 18.30—18.50 Koncert dla młodzieży. Utwory Paderewskiego w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozimłowskiego (tr. z W-wy).
 18.50—19.15 Rozmaitości.
 19.15—19.30 Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczytanie progr. na dzień następny.
 19.30—19.45 Kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów i płyty gramof.
 19.45—20.00 Prasowy Dziennik Radiowy (tr. z W-wy).
 20.00—20.15 „Na widokregu” — tr. z W-wy.
 20.15—21.55 Koncert muzyki lekkiej z W-wy w wyk. ork. P. R. pod dyr. St. Nawrockiego. W przerwie Warmińska (sopr.) i L. Urstein (akomp.).
 21.55—22.10 Feljton p. t. „Legenda i prawda o Księżynie Łowickiej” — wygł. red. S. Kolesi-Wroczyński (tr. z W-wy).
 22.10—22.40 Utwory Chopina w wyk. A. M. chałowskiego (tr. z W-wy).
 22.40—22.55 Dodatek do Prasowego Dziennika Radiowego kom. meteorol. polic. oraz wiadomości sportowe (tr. z W-wy).
 23.00—24.00 Koncert żywych z płyt gramof. nowych.

Wyniki bokserkiej imprezy na rzecz bezrobotnych.

Z imprezy bokserkiej, urządzonej w dniu 23 listopada rb., w sali Filharmonii przez Zarząd Okręgowy Związku Bokserkiego w Łodzi, na rzecz Grodzkiego Komitetu do spraw Bezrobotnych w Łodzi.

Wpływy z imprezy wynosiły zł. 2,500.80 wydatki zaś zł. 1,275.00 czysty dochód wynosił zł. 1,225.74. Komitet Grodzki wyraża niniejszem podziękowanie Zarządowi Okręgowemu Związku Bokserkiego w Łodzi za trudy poniesione przy organizowaniu imprezy, następnie wszystkim, którzy pracą swą przyczynili się do tak wspaniałego rezultatu:

Pokój z kuchnią w starym domu odstąpię. Oferty do „Dziennika” pod „M”.

Autobusy zamiejskowe konkurencją dla tramwajów.

Magistrat łódzki wygrał proces z dyrekcją K. E. Ł.

Kwestja odszkodowań od magistratu przed Sądem Najwyższym.

Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej wystąpiła w swoim czasie z pretensją do łódzkiego magistratu, opierając się na tem, iż magistrat dopuszcza autobusy dalekobieżne (międzydzielcowe) do wnętrza miasta, wskutek czego K. E. Ł. ponosi straty.

Dyrekcja tramwaj domagała się odszkodowania w wysokości 600 złotych dziennie. Z biegiem lat suma tego odszkodowania mogłaby sięgnąć zawrotnej wysokości, nie ona była jednak przedmiotem sporu, lecz sama zasada, czy magistrat jest obowiązany płacić dyrekcji K. E. Ł. odszkodowanie.

Odnosna sprawa, wytoczona przed sądem grodzkim, skończyła się przegraną magistratu.

Tak samo i w sądzie okręgowym uznano, iż dyrekcja K. E. Ł. ma prawo do odszkodowania.

Wobec powyższego magistrat łódzki skierował sprawę do sądu najwyższego. W dniu wczorajszym z ramienia magistratu w sprawie tej wystąpili przed sądem najwyższym adwokaci: Strohmajer i Nagórski. Interesów dyrekcji K. E. Ł. bronił adw. Domański.

Sąd najwyższy, po rozpatrzeniu sprawy, orzekł, iż przyznanie dyrekcji tramwaj miejskich prawa szukania odszkodowania na finansach miejskich z tytułu rzekomej czy nawet istotnej konkurencji innego środka lokomocyjnego nie znajduje uzasadnienia i cała sprawa winna być ponownie rozpoznana. (p)

Należy zaznaczyć, że magistrat łódzki — o ile nam wiadomo — zajmuje bardzo lojalne stanowisko wobec dyrekcji tramwajów, albowiem oddawna już wprowadził zarządzenie, aby autobusy nie przewoziły pasażerów w granicach miasta. Dyrekcji K. E. Ł. chodzi zapewne o to, że autobusy zabierają pasażerów już ze stacji, nie zaś od krańców miasta. Zabieranie pasażerów ze stacji zapewnia jednak podróżnym i więcej wygodę i jest tańsze, niż opłacanie dodatkowego przejazdu tramwajem do krańców miasta. Stąd też stanowisko magistratu w sprawie omawianej jest najzupełniej słuszne i (opierając się na posiadanych informacjach stwierdzić trzeba) wobec dyrekcji K. E. Ł. najzupełniej poprawne. (p. r.)

Nie bójcie się BOMBY

KRONIKA RADJOWA.

„Nieście pomoc najbiedniejszym”.

Audycja zorg. przez. Woj. Ob. Kom. N. P. K. ze studja Rozgłośni łódzkiej.

Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że województwo łódzkie jako ośrodek polskiego przemysłu wskutek ostrego kryzysu gospodarczego posiada w porównaniu z innymi województwami największą liczbę bezrobotnych którzy gdyby nie wydatna pomoc rządowa cierpieliby straszliwą nędzę. W miarę zaostreżenia się kryzysu, wzrastała w Łodzi liczba bezrobotnych, tak, że pomoc rządowa okazała się niewystarczającą i dlatego aby odprężyć nędzę od szerokiej rzeszy robotniczych trzeba było zorganizować akcję pomocy bezrobotnym mobilizując do tego całe społeczeństwo. Akcją taką zakrojoną na bardzo szeroką skalę prowadzi w Łodzi Wojewódzki Obywatelski Komitet Niesienia Pomocy Najbiedniejszym, na którego czele stanął pospodarz województwa — p. wojewoda Władysław Jaszczolt.

Celem zaznajomienia społeczeństwa łódzkiego ze sposobami walki z nędzą wśród bezrobotnych Wojewódzki Komitet Niesienia Pomocy Najbiedniejszym wespół z Rozgłosnią Łódzką Polskiego Radja organizuje audycję radiową poświęconą równocześnie propagandzie walki z nędzą bezrobocia pod tyt. „Nieście Pomoc Bezrobotnym”. Audycja ta nadana ze studja Rozgłośni będzie słuchana we wszystkich gminach województwa łódzkiego, gdzie w tym celu zaінstalowano specjalne odbiorniki i gigantofony.

Audycja ta składa się z trzech części: Oficjalnej, którą rozpocznie p. Wojewoda Jaszczolt, następnie za-

Na ołtarzu złotego cielca!... Powiesiła się w dzień ślubu.

Wolała raczej śmierć, niż małżeństwo ze starcem.

We wsi Dobra, powiatu brzezińskiego, mieszka kilkanaście rodzin kolonistów niemieckich.

Przed paru miesiącami w rodzinie zamężnego kolonisty, Wendego, powstał zatarg między 23-letnią Emmą a jej rodzicami. Podłożem zatargu był nacisk, wywierany przez rodzinę Emmy, aby poślubiła ona 63-letniego Alojzego Guttmana, gdy tymczasem córka, zakochana

w 30-letnim Arturze Schnellke, tylko za niego chciała wyjść zażam.

Powodem decyzji rodziców Emmy było to przedewszystkiem, iż Guttman był człowiekiem zamożnym, zaś Schnellke nie miał nawet własnej gospodarki.

Dzięki różnym wpływom Emma zgodziła się na ustalenie terminu ślubu i w dniu wczorajszym, pod presją rodziców, przybrała strój ślubny.

W pewnym momencie Emma wybiegła z izby. Rodzice zachowanie się córki uważali za ostatnie przedślubne kaprysy, gdy jednak Emma przez dłuższy czas nie powracała do licznie zgromadzonych gości — zaczęto się niepokoić.

W wyniku podjętych wreszcie poszukiwań znaleziono Emmę Wendę na strychu.

Nieszczęśliwa dziewczyna, nie mogąc znieść myśli o współżyciu z kilkakrotnie od niej starszym i budzącym w niej wstręt mężczyzną powiesiła się na belce u stropu. Wszelka pomoc okazała się już spóźnioną.

Na wiadomość o samobójstwie ukochaney Schnellke usiłował również popełnić samobójstwo przez powieszenie, zdołano go jednak uratować.

Władze policyjne, niezależnie od posiadanych już informacji, rozpoczęły dochodzenie. (p)

Powrót wojewody.

Wojewoda łódzki, p. Władysław Jaszczolt, wrócił w dniu wczorajszym z Warszawy, gdzie bawił w sprawach służbowych i objął urządowanie. (p)

W Tuszynie niema komisarza.

W związku z rozwiązaniem rady miejskiej Tuszyna obiegają w Łodzi pogłoski, jakoby komisarzem rządowym dla Tuszyna mianowany został p. Gryzel, b. burmistrz Konstantynowa.

W związku z powyższem zwróciliśmy się do czynników kompetentnych, skąd otrzymaliśmy informację, iż pogłoski te prawdziwe nie odpowiadają, albowiem jak dotychczas obowiązki burmistrza pełni w dalszym ciągu piastujący to stanowisko od śmierci burmistrza Domowicza wiceburmistrz. (p)

YMCA w rocznicę powstania.

Staraniem Polskiej YMCA w niedzielę, dnia 29 b. m., o godz. 7.30 wiecz. w sali przy ul. Piotrkowskiej 89 odbędzie się uroczysty obchód rocznicy odzyskania niepodległości Polski i Powstania Listopadowego.

W programie: przemówienie d-ra Stolarzewicza, deklamacje, muzyka i śpiew.

Wstęp dla wszystkich bezpłatny.

Podatek wojskowy.

Nowe rozporządzenie Rady ministrów o podatku wojskowym przewiduje, iż podatek ten, oprócz zasadniczej postaci na rzecz gmin miejskich i wiejskich, pobierany będzie w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego (na rzecz państwa). Ze wszystkich źródeł, z wyjątkiem uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną podatek ten wynosić będzie 10% podatku zasadniczego dla kategorii „E”, 15% dla kat. „D” i 20% dla kat. „C”.

Osoby, od których państwowy podatek dochodowy pobierany jest w drodze potrącenia z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, opłacać będą od tego podatku podatek wojskowy w postaci dodatku do państwowego podatku dochodowego, a mianowicie: ponad 2500—3000 zł. całorocznego wynagrodzenia 0,2%; od 3000—5000 zł. — 0,3%; od 5000—8000 zł. — 0,4%; od 8000—12000 zł. — 0,6%; od 12000—20000 zł. — 0,8%; od 20000—30000 zł. — 1%; od 30000—50000 zł. — 1,4%; od 50000—70000 zł. — 1,5%; od 70000—100000 zł. — 1,7% i ponad 100000 zł. — 2%.

Spis poborowych rocznika 1911.

Wszyscy mężczyźni rocznika 1911, którzy z jakichkolwiek ważnych powodów nie zgłosili się w wyznaczonych terminach do spisów poborowych — mogą dokonać zgłoszenia najpóźniej do dnia 30-go listopada 1931 roku. W Biurze Wojskowym (ul. Zawadzka 11) w godzinach od 8-jej do 15-jej, w soboty — od godziny 8-jej do 13.30.

Każdy mężczyzna, zgłaszający się do spisu, powinien być zameldowany w Łodzi i posiadać:

1) dowód osobisty w braku dowodu osobistego — metrykę urodzenia, względnie wyciąg z ksiąg stałej ludności wraz z innym dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby,

2) zaświadczenie o rejestracji,

3) świadectwa szkolne, zawodowe, rzemieślnicze — cechowe.

Do zgłoszenia się do spisu zobowiązane są również osoby, nie mogące udowodnić, że są obywatelami państwa obcego. Tem samem — obowiązkowi temu podlegają posiadacze kart pobytu, nie mający paszportu zagranicznego państwa obcego.

Obywatele polscy, przebywający poza granicami Rzeczypospolitej powinni się zgłosić do spisów we właściwym Urzędzie Konsularnym.

W rocznicę Powstania Listopadowego.

Klub Absolwentów Gimnazjum Wiecz. P. O. W. w Łodzi celem uczczenia 100-jej rocznicy Powstania Listopadowego urządza w niedzielę dn. 29 b. m. o godz. 11 rano uroczystą akademię pod kierownictwem literackim p. prof. Gomułki z udziałem wybitnych sił artystycznych. Całkowity dochód zostaje przeznaczony na najbiedniejszych m. Łodzi.

„ŻOŁNIERSKA DOLA”.

Transmisja poranku muzycznego w Filharmonji łódzkiej.

Pieśń polska w dobie walk o wolność a jeszcze bardziej w okresie zbrojnego czynu nabrała wyższego tempa, mocniejszego akcentu, specjalnego kolorytu i charakteru. Ale te pieśni są tylko jedną stroną twórczości wojennej. Są one raczej pieśnią dla żołnierza. Są owocami pięknego wysiłku twórczego ludzkiego, podczas gdy pieśń żołnierza-legjonisty w znaczeniu zbiorowym jest wyrazem impresji chwilowych przeżyć bolesnych jak i radosnych.

Łódzki oddział Związku Legionistów dość często odwołuje w pamięci swych towarzyszy dawne pieśni. Postawiwszy sobie za zadanie kulturowe pieśni legijonowych Związek Legionistów i w roku bieżącym urządza zwyczajem dorocznym Święto Pieśni, zatytułowane: Żołnierska Dola.

Z uwagi na specyficzny charakter tego poranku muzycznego i wielkie zainteresowanie Rozgłosnią Łódzką Polskiego Radja postanowiła transmitować tę jedyną w swoim rodzaju uroczystość. Aby zapoznać bliżej ogół radiosłuchaczy z pieśnią legijonową jej powstaniem i legendą prezesa łódzkiego oddziału Związku Legionistów p. Stanisław Nowakowski w sobotę, dnia 28 b. m. od godz. 19.25—19.35

wygości przed mikrofonem okolicznościową pogadankę, która będzie wstępem do transmisji jaką przeprowadza Rozgłosnia Łódzka dnia następnego t. j. w niedzielę o godz. 12 w południe w sali Filharmonji.

Program tego niezwykłego poranku składa się z koncertu popularnego w Łodzi chóru Stowarzyszenia im. Moniuszki z akomp. własnej orkiestry symfonicznej pod dyr. p. Karola Prosnaka. Zostanie wykonana nowa wiązanka pieśni legijonowych układu i instrumentacji p. Karola Prosnaka. Następnie usłyszymy szereg okolicznościowych deklamacji i produkcji wokalnych. Całość zakończy niezwykle barwnie wystawione tańce ludowe. Część muzyczna poranku będzie transmitowana w całości.

Wojewódzki zjazd piekarzy w Łodzi.

W sobotę, dnia 29 b. m., w siedzibie cechu piekarzy, przy ul. Podlesnej, rozpocznie się wojewódzki zjazd przedstawicieli cechów piekarzy. (p)

Ćwiczenia kolejowego P. W. w Poznaniu.

Zdjęcie nasze przedstawia p. ministra komunikacji inż. Kühna w otoczeniu przedstawicieli wojska i władz cywilnych, przypatrującego się ćwiczeniom K. P. W. na linii kolejowej koło Poznania. Na lewo od p. min. stoi p. wojewoda poznański R. Raczyński, d-ca O. K. gen. Dzierżanowski i prezes K. P. W. poseł Starzak.

Kto nie płaci gotówką...

Łatwy sposób pokrywania weksli

Rezulutna małżonka wierzycieia.

Henoch Kurc znalazł się na wiosnę r. b. w posiadaniu weksla, z wystawienia Władysława Wojciechowskiego. Weksel opiewał na tysiąc zł.

6 czerwca r. b., w dniu płatności weksla, Henoch Kurc podążył na ulicę Brońską, na Chojnach, do mieszkania Wojciechowskich. Wojciechowskiego nie było, zaś żona jego, 21-letnia Natalia, wzięwszy weksel do ręki, aby sprawdzić dokładnie, czy to podpis męża, przekonała się, że podpis jest autentyczny. wobec czego spokojnie rozdarła weksel, oświadczając przerażonemu Kur-

cowi, że sprawa jest już w ten sposób załatwiona.

Kurc nie mógł przeboleć tak poważnej straty, jak suma tysiąca złotych i złożył copredziej zameldowanie w komisariacie.

W rezultacie Natalia Wojciechowska stanęła w dniu wczorajszym przed sądem okręgowym.

Do winy przyznała się, tłumacząc, iż nie sądziła, by za byle papierek trzeba było płacić tak wysoką sumę.

Sąd skazał rezolutną „płatniczkę” weksli na 6 miesięcy więzienia. (p)

W poszukiwaniu uchylających się przed podatkami.

Unieruchomienie tkalni zarobkowych w Łodzi

Wobec zainteresowania się przez władze skarbowe dochodami zleceniodawców od kilku dni prowadzona jest przez władze skarbowe na terenie Łodzi kontrola tkalni zarobkowych, mająca na celu ustalenie klientów w tych tkalni w związku z podejrzeniami, powziętymi przez władze skarbowe, że tkalnie zarobkowe pracują dla osób, nieposiadających świadectw przemysłowych. Kontrola ta, której cel uznać należy za słuszny, zdaniem sfer zainteresowanych, prowadzona jest jednakże przy użyciu środków sprzecznych z obowiązującymi przepisami prawa i zagrażającymi istnie-

niu tych tkalni. Władze skarbowe pieczętują mianowicie osnowy na warsztatach, uniemożliwiając w ten sposób dalszą produkcję. Ma to na celu wywarcie presji na właścicieli tkalni dla wskazania adresów swoich klientków, oraz wysokości uskutecznianego z nimi obrotu i przedstawienia dowodów.

Postępowanie swoje motywują władze skarbowe oparciem się na art. 47 ustawy o podatku przemysłowym, przewidującym udzielanie władzom skarbowym na ich żądanie przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe informacji, dotyczących sprzedaży towarów i t. d.

Za przekroczenie jednakże tego artykułu przewidziana jest w ustawie o podatku przemysłowym li tylko grzywna. W tych warunkach postępowanie władz skarbowych żądających od właścicieli tkalni zarobkowych udzielania informacji, przeważnie nieposiadanych przez tych właścicieli, bowiem nie są oni uprawnieni do legitymowania swoich klientków, pozbawione jest podstaw prawnych. W związku z wyżej wymienionymi posunięciami władz skarbowych, szereg tkalni zarobkowych na terenie Łodzi został unieruchomiony, robotnicy zaś otrzymali wypowiedzenie. (ag)

Dom z papieru dziennikarskiego.

Pewien oryginał w stanie Hassachetts postanowił zbudować sobie dom z papieru dziennikarskiego i właśnie teraz dokonał swego dzieła po pracy ośmioletniej.

Na budowę szczególnego tego domu oryginalny budowniczy zużył 65 tys. egzemplarzy dzienników amerykańskich, posiadających, jak wiadomo, ogromne rozmiary, tudzież kilka tysięcy rozmaitych czasopism.

Ściany zewnętrzne papierowego domu składają się z warstwy 215 kart dzienników, pokrytej warstwą lakieru.

Miłość i krew.

(1) Fortuna, Temida i Amor, oto bóstwa uważane, nie bez słuszności, za ślepe.

O tej przykrej wadzie dwu pierwszych bogiń rozchodzić się nie wolno, wszak to niewiasty, a o niewiastach źle mówić nie wypada.

Amor za to, mimo jego strzał, niegroźnych w dobie haubic, czołgów i gazów trujących, może śmiało o sobie usłyszeć, że dobrze z bystrością jego oczu nie jest.

Jakże często 15-letni „ananas” zakochuje się w niewieście o nader zaawansowanym wieku bałzaczowskim; ileż to razy pensjonareczka jednej z niższych klas wzdycha dyskretnie do sędziwego profesora...

Amor nie dba o nie. Strzala jego, którą losy niosą, sama cel sobie wybiera.

Józef Czerniec, emerytowany policjant i Janina Karelska, woźna w Kasie Chorych, znaleźli się raz na drodze jednej ze strzał Amora. Rezultatem było

wspólne zamieszkanie w domu przy ul. Zakątnej.

Wszystko byłoby dobrze, gdyby nie zagorzały wróg Amora, Bachus.

Czerniec zaczął się upijać; niekiedy był ordynarny. Wczoraj wyrzucił kochankę z mieszkania.

Karelska wróciła jednak do mieszkania po skończonej pracy.

Czerniec znów był pijany. Znów chciał kochankę wyrzucić. Tu już wdał się Mars.

Złocierpliwna kobieta chwyciła za nóż kuchenny i pchnęła Józefa w łopatkę, gdzieś w plecy i — jeszcze niżej.

Obrażony w całości swej cielesnej powłoki Czerniec jął wołać pomocy. Przybyło pogotowie. Na własną prośbę poszkodowanego pozostawiono go w domu, pod opieką — Karelskiej.

Mars uciekł, Bachus zasnął, Amor znów zawitał do mieszkania przy ulicy Zakątnej.

Wkrótce przemówi — Temida, bo- wiem Karelskiej spisano protokół.

Przed spisem ludności

Przed zbliżającym się drugim spisem ludności uwzględniona będzie, w miarę możliwości, zasada samospisywania się ludności.

Samodzielne wypisywanie arkusza spisu powierzone będzie osobom, które dają gwarancję, iż zadaniu temu w zupełności sprostają.

W ten sposób cała inteligencja pracująca, w szczególności osoby, wykonujące wolne zawody, powołane będą do samospisywania się.

W związku z powyższem, władze spisuowe m. Łodzi postawiły sobie za zadanie zaznajomienie dokładne poszczególnych osób samospisujących się ze sposobem wypełnienia formularza spisuowego.

W ubiegłą środę, na posiedzeniu lekarzy, odbytem w siedzibie Izby Lekar-

skiej, naczelny komisarz spisuowy m. Łodzi, p. Edward Rotset, przedstawił zebrany formularz spisuowy A i wyjaśnił zasady i sposób wypełniania poszczególnych rubryk tego formularza.

Następnie zaś udzielił bliższych wyjaśnień w odpowiedzi na szereg postawionych pytań.

Jak wiadomo, komisarze spisuowi doręczą osobom samospisującym się formularze spisuowe już w dniu 7 grudnia, odbiorą zaś wypełnione arkusze w dniu 9 grudnia.

Czytajcie Dziennik Łódzki!

Odkrycie starych rękopisów pisma świętego.

Sir Frederic Kenyon donosi na łamach londyńskiego „Timesa” o odkryciu w Egipcie 190 niezmiernie starych papyrusów z tekstem greckim pisma świętego, obejmujących 19 ksiąg Biblii, bądź to w całości, bądź też w ułamkach.

Co się zaś tyczy wieku tych rękopisów, to niektóre z nich muszą pochodzić z drugiego wieku ery naszej i to nie z późnego okresu tego wieku, większość natomiast pisana była zapewne w trzecim wieku, a jeden — w czwartym wieku.

Propaganda 10-lecia pracy P. W. Kobiet.

W ub. niedzielę odbyła się pod protektoratem małżonki Pana Prezydenta Akademja, która wywołała ogromne zainteresowanie, zakończona została wyświetleniem ciekawych filmów z życia obozów letnich P. W. kobiet, poczem chór wykonał szereg obozowych pieśni.

Zdjęcie nasze przedstawia samochód propagandowy P. W. kobiet, rozjeżdżający po ulicach Warszawy.

Giełda warszawska.

Urzędowa ceduła giełdy walutowej z dn. 26-go listopada 1931 roku.

GOTÓWKA.

Dolary 8.88

CZEKI.

Belgia 124.16
Holandia 358.70
Londyn 32.30
N.-York czeki 8.92
N.-York cabel 8.927
Paryż 34.36
Praga 26.42
Szawajcaria 173.05
Berlin 211.75

A K C J E.

B-k Polski 110
Ostrowiecki ser. B. 31.—

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

4% Inwestycyjna seryjna 86.00
5% konwersyjna 41.75
4% dolarowa 42.75 42.50
7% stabilizacyjna 58.60 57.75
8% B. G. K. 94.00
4 1/2% ziemskie zł 42.50
8% m. Warszawy 65.25, — 64.75
8% m. Częstochowy 57.50
8% m. Lublina 57.50
8% m. Piotrkowa 58

Wiadomości sportowe.

28 p. S. K. strzeleckim mistrzem W. K. S.

Celem wzbudzenia większego zainteresowania sportem strzeleckim zarząd WKS organizuje co roku na zakończenie sezonu z wody o wewnętrzne mistrzostwo klubu. Ruchliwa sekcja strzelecka z kpt. Kłosowskim na czele może poszczycić się pięknymi wynikami swej pracy. Szerzeg tytułów mistrzowskich w różnych konkurencjach, udział we wszystkich zawodach przeszło 50 zawodników czynnych, własna strzelnica małowalibrowa, — oto bilans pracy ostatnich dwóch lat tej sekcji.

W ubiegłym tygodniu w dn. od 21 do 23 b. m. przeprowadzono zawody o tytuł mistrza i nagrodę przechodnią klubu. Regulamin nagrody w swoim czasie omawialiśmy dość szczegółowo na łamach naszego pisma wyrażając pogląd na jego właściwy cel.

Wyniki ostatnich zawodów przedstawia się następująco.

W strzelaniu z broni długiej — wojskowej na odległość 300 m. I m. por. Zielenkiewicz 31 p. s. k. 133 p. na możliwych 200, II m. chor. Gutkowski 128 p., III m. ppor. Zieliński 127 p.

W strzelaniu z br. krótkiej wojskowej odl. 20 mtr. i do figury: I m. por. Kroll pkt. 65 na możliwych 100, II m.

ogm. Chachuła 65 p., III m. por. Zieliński 65 p. W zawodach z br. małokalibrowej na odl. 50 mtr. I m. sier. Szplet 31 p. s. k. 140 p. na 150 możliwych, II m. kpt. Kłosowski 138 p., III chor. Gutkowski 138 p. W strzelaniu z br. krótkiej młkbr. odległość 50 mtr. I m. st. mjr. Kuzemko 28 p. s. k. 82 p. na 100 możliwych, II m. ppor. Zieliński 70 p., III m. chor. Gutkowski 70. W ogólnej punktacji w strzelaniach indywidualnych I m. i tytuł mistrza zdobył st. mjr. Kuzemko 398 pkt. na możliwych 550, II m. chor. Gutkowski 394 p., III m. ppor. Zieliński 392 p. W strzelaniach zespołowych I m. i nagrodę przechodnią zdobyła drużyna I-a 28 p. s. k. 1525 p. na możliwych 2200. Na drugim miejscu druż. 31 p. s. k. pkt. 1207. Trzecie miejsce zajął drugi zespół 28 p. s. k. przy 1182 p. Organizacja zawodów wzorowa.

A jednak Górny będzie amatorem.

Łódzki Okr. Zw. Bokserski wypowiedział się przeciwko przywróceniu Górnemu praw amatorskich, powołując się na przepisy Polskiego Zw. Bokserskiego, według których — „amator”, który przeszedł do obozu zawodowców, nigdy nie może domagać się przywrócenia praw amatorskich.

Dowiadujemy się jednak, że mimo sprzeciwu ŁOZB., Górny zostaje przywrócony w prawach amatora.

Hokejowa reprezentacja niemieckiego Śląska w Katowicach.

W najbliższą niedzielę odbędzie się w Katowicach drugie z rzędu hokejowe spotkanie na lodzie. Tym razem gości w Katowicach reprezentacja hokejowa niemieckiego Śląska, złożona z graczy Gliwic, Wrocławia, Bytomia i Opola. — Są to pierwsze zawody w hokeju pomiędzy temi reprezentacjami i spodziewać się należy, że Polacy w tem spotkaniu spiszą się dobrze.

Bokserzy berlińscy w Polsce

Reprezentacja Berlina rozegra w Polsce dwa mecze, z reprezentacjami pięciarskimi Łodzi i Warszawy. — Mecz z Łodzią odbędzie się w dniu 6 grudnia b. r., a z Warszawą — 8 grudnia.

Skład reprezentacji Berlina będzie bardzo silny. Według wszelkiego prawdopodobieństwa walczyć będą: Ball, Piernitz, Mühl, Donner, Berensmyer, Jaskolski, Gajkowski, Ramek.

Skład reprezentacji Łodzi na mecz z Berlinem ustalony zostanie na podstawie wyników specjalnych walk eliminacyjnych. Eliminacje te odbędą się w czasie najbliższym. W sobotę walczyć: Kustosz — Młynarczyk i Klimczak — Seweryniak, w niedzielę: Cyran — Frank i Wurm — Kempa.

Kanadyjczycy w Europie.

Po raz czwarty rzędu przybywa do Europy kanadyjska drużyna hokeja na lodzie dla rozegrania szeregu spotkań z reprezentacjami państw europejskich.

Kanadyjski Związek Hokejowy powierzył reprezentację Kanady najlepszej drużynie stanu Ottawa. Drużyna ta przybywa do Europy już w dniu 26 b. m. i rozegra cały szereg spotkań, według programu następującego:

5 — 6 grudnia w Paryżu, 10 grudnia w Londynie, 12 — 13 grudnia w Berlinie. W dalszych dniach — Kanadyjczycy bawić będą w krajach Skandynawii. Na Boże Narodzenie Kanadyjczycy ponownie bawią w Berlinie, skąd przybywają do Polski, gdzie w dniach 27 — 29 grudnia rozegrają dwa spotkania w Katowicach.

W styczniu Kanadyjczycy bawić będą w Pradze, Wiedniu, Szwajcarii oraz ponownie — we Francji i Angli.

Czy weźmiemy udział w zimowej Olimpiadzie.

Polski Komitet Olimpijski powziął b. ważną uchwałę postanawiając nie przeznaczać swych funduszy na wyjazd drużyny hokeistów i narciarzy do Lake Placid.

Fundusze P.K.O. użyte będą wyłącznie na wyjazd zawodników na letnią Olimpiadę do Los Angeles i to też tylko w tych działach sportu, gdzie zawodnicy będą mieli szanse dojścia do finału.

Z drugiej jednak strony Polski Komitet Olimpijski nie ma nic przeciwko wyjazdowi narciarzy i hokeistów, o ile ci wykazą dobrą formę w początkach sezonu i będą mieli własne fundusze, ale nie z kasy Pol. Komitetu Olimpijskiego.

Uchwała Zarządu P.K.O. w praktyce jest zupełnie prawie uniemożliwieniem wyjazdu narciarzy do Lake Placid, gdyż wątpić należy, aby P. Z. N. z własnych funduszy zdołał pokryć koszty, związane z wyjazdem narciarzy do Ameryki.

Mamy wrażenie, iż narciarstwo nasze nie poniesie zbyt wielkich strat moralnych wskutek nieobecności w Lake Placid.

Dobrego swego imienia bronić będzie mogło w zawodach międzynarodowych w Czechosłowacji, Niemczech i Rumunii, gdzie nasi najlepsi narciarze zawsze są mile widziani i mogą uzyskać dobre wyniki.

Polski Związek Hokejowy podobno nie rezygnuje z wyjazdu drużyny na Olimpiadę. Znajac energię władz P.Z.H., możemy wierzyć w pomyślne rozwiązanie projektów hokeistów.

Żyźwiarze nasi, oczywiście, nie mają żadnych szans w konkurencji światowej, to też nieobecność ich na Olimpiadzie ma swoje słuszne uzasadnienie.

Sport polski w Brazylii.

Polskie drużyny koszykówki „Junaka” z Kurytyby rozegrały mecz z Athletico Paranaense o puchar, ofiarowany przez kapitana Sobrino. Zwyciężyła drużyna polska 16:11.

W barwach Junaka grali: Dobrzański, Fuks, Zubiński, Mizerkowski i Majchrowicz.

Lepsza BOMBA w rękę, niż granat na dachu

Z Polskiego Amatorskiego Klubu Filmowego w Łodzi.

W ubiegłą niedzielę, z okazji trzeciecia istnienia klubu oraz otwarcia nowego siedziby odbyła się w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 79 „Wieczornica Towarzyska.”

Program tej uroczystości składał się z dwóch części, — artystycznej i zabawowej; szczególnie pierwsza część wypadła nader interesująco.

Punktualnie o godzinie 10-ej otwarcia uroczystości dokonał prezes i założyciel klubu p. Edward Kowalski, wygłoszeniem referatu okolicznościowego, streszczającego historię powstania klubu, cele i zadania jego oraz rezultaty dotychczasowej pracy.

W końcu swego interesującego referatu p. K. zaznaczył iż zasadniczym celem i zadaniem Klubu jest połączenie wszystkich miłośników X Muzy w zespół towarzyski, dążący wspólnymi siłami do wyzyskania „kinematografii dla celów kulturalno-oświatowych na wszystkich terenach tutejszego życia społecznego.

Przemówienie swe p. Kowalski zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, a orkiestra zagrała Hymn Narodowy. Następnie wznoszono okrzyki na cześć naczelnego protektora Klubu Henryka Szaro, członków honorowych Bolesława Samborskiego, Witolda Conti oraz Harrego Liedtke.

Po referacie nastąpiły okolicznościowe występy sceniczne klubowego zespołu Sekcji i Gry Scenicznej, z pośród którego na szczególne uznanie zasługuje występ p. Szafraniek.

Na drugą część uroczystości złożyły się wspólne zdjęcia fotograficzne i filmowe, wybór królowej, którą została p. Lola Kąkolna, wreszcie tańce przy dźwiękach doborowej muzyki do białego rana.

Placówce tej życzymy pomyślnego rozwoju.

Dr. med.
NEUMARK

choroby skórne, weneryczne, leczenie diatermokoagulacją oraz lampą kwarcową.

Moniuszki 5
tel. 170-50.

przyjmuje od 11 do 1 i od 5—8 w niedzielę od 11 do 1 po poł.

Plac dla Wolnej Wszechnicy Polskiej.

Pod przewodnictwem r. Kowalskiego odbyło się posiedzenie radzieckiej komisji do spraw ogólnych. Komisja załatwiła, zgodnie z wnioskiem Magistratu, sprawę odstąpienia placu miejskiego przy przedłużeniu ul. Annę w drodze darowizny pod budowę gmachu dla oddziału łódzkiego Wolnej Wszechnicy Polskiej oraz szereg spraw, dotyczących zawieszenia planów budowlanych i zezwoleń w drodze wyjątku na budowę.

Poza tem komisja załatwiła wniosek Magistratu, zezwalający na budowę hal targowych na terenie Towarzystwa Akcyjnego „L. Geyer” przy ul. Piotrkowskiej.

Na srebrnym ekranie.

„Król bulwarów”.

Kino Mimoza.

Kino-teatr Mimoza wyświetla film p. t. „Król bulwarów”. W oryginale „Le roi des resquilleurs”, dosłownie: król „cwaniaków”. Już to samo charakterystycznie nastroi i środowisko: „Król bulwarów” jest fontanną śmiechu, który wytryska wprost z bruku bulwarów paryskich, wśród zgiełku pojazdów i strzepów piosenek, przelatujących z ust do ust. Bohater, kompozytor i śpiewak uliczny, zwany popularnie Bouboule (Georges Milton) lubi rozrywki sportowe — ale „na gapę”. To jego namietność, obok szalonej werwy ulicznego „conferenciera” i piosenka, są, jest źródłem wielu zabawnych wydarzeń. Ten pocięzny, wesoły, pełen zawsze „forteli” wzorem Zagłoby, „król bulwarów”, śpiewając i blagując z porwijającym tupetem, zdobywa serduszek ładni paryżanki i wszystko kończy się hucznym weselem i nową piosenką, której refren podchwytuje publiczność.

Z punktu widzenia techniki filmowej, „Król bulwarów”, jako film dźwiękowy, bije o głowę „talkiesy” amerykańskie, wprowadzając zresztą do akcji zgiełk bawiących się tłumów, przyspieszony rytm wielkiego miasta, skondensowany dokoła masowych rozrywek i przypawiony piosenką paryską.

Łódzkie Stowarzyszenie Hodowli Kanarków „Kanarek” urządza w dniach 6-go, 7-go i 8-go grudnia r. b.

Wystawę kanarków

ptaków ozdobnych, gołębi i rybek egzotycznych w Łodzi, przy ulicy Główniej 17. Zgłoszenia wystawców przyjmują p. p.: T. Bittner, ul. Piotrkowska 292 i W. Szmidt, ul. Kilińskiego 108 — do dnia 1-go grudnia włącznie.

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

Żeromskiego 74-76
róg Kopernika

Od wtorku dnia 24 listopada i dni następnych
Najpóźniejsza dźwiękowe arcydzieło dramatyczne króla reżyserów Cecil B. de Mille'a p. t.

Dynamit

Role główne odtwarzają
Conrad Nagel,
Kay Johnsohn,
Charles Bickford

Nad program ciekawe aktualności filmowe i wesoła komedia. Następny program: „KOBIECY z PRZESZŁOŚCIĄ”

Początek seansów w dni powsz. o godz. 4 p. p., w niedziele i święta o g. 2 p. p. ostatnie o godz. 10 wiecz. Ceny miejsc: I—1.25, II—90 gr., III—60 gr. Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.
UWAGA: Passe-partouts i bilety wolnego wejścia w niedziele i święta bezwzględnie nieważne.

Dźwiękowy Kino-Teatr
MIMOZA

ul. Kilińskiego 178.

Od wtorku, dnia 24 do poniedziałku, dnia
30-go listopada 1931 r. wł.

KRÓLBULWARÓW

W roli głównej: **Georges Milton**

Ja mam swój sposób
Dobry tylko dla mnie, nie dla smutnych osób
Ja mam swój pomysł
I nikomu go nie oddam, nawet w komis
Na zły los, troski wciąż gwiżdżę ja
Smutek każdy wszak się stłumić da no tak
Bo ja mam swój sposób
Gdy jest źle
Niech każdy wie
Ja śmieję się.

Następny program: ANNA CHRISTIE. W roli gl. Greta Garbo.

Początek seansów: w dni powszednie o godzinie 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godzinie 2-ej. Ostatni seans o godz. 9.15. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

Wytwórnia
Piecy i kuchenek
przenosnych nagrodzona
na wystawie Gospod. Higienicznej w Łodzi, dużym
srebrnym medalem
„KOZMIŃSKI”
Główna 51, tel. 175-09.

Poważna i wprowadzona na rynek tut.
fabryka artykułów spożywczych poszu-
kuje od 1-go stycznia b. r.

**podróżującego-
zastępcy**

na województwo łódzkie.
Szczegółowe oferty „Dziennik Łódzki”
pod „S. P. A.”.

Kurjer Krawiecki
GELASSENA
40 SIENKIEWICZA 40

Odzieżalnia	CENY
garderoby męskiej i damskiej	PRASOWANIE:
Parowa pralnia	Spodnie — 0,90
chemiczna i farbiarnia	Marynarki i kamizelki 1,50
Wykonanie szybkie	Palta — 2,40
	Sukni — 2,20
240-80 telefon	240-80

Zakład krawiecki
A. BERMIC

(dypl. w Paryżu)
ul. Południowa Nr. 30.
Wszelkie zamówienia na roboty męskie wyko-
nuje solidnie, punktualnie, tanio i na dogod-
nych warunkach.

Dr. J. NADEL

Akuszeryja, choroby kobiece
Godz. przyjęć od 3—5 i od 7—8 wiecz.
Pomorska Nr 7 Telef. 127-84

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO ZAKUPU
TOWARÓW WELNIANYCH Z FIRM:
BIELSKICH, TOMASZOWSKICH
i LEONHARDA POLECA FIRMA

SALOMON SULKES

ŁÓDŹ

NOWOMIEJSKA 15. :: TEL. 163-84.

UWAGA:

Wydajemy kolekcje krawcom!!!

Koncesjonowana
Szkoła Tańca
Rutynowanego nauczyciela
I. LEWKOWICZA

przy ul. Południowej Nr. 36
prywatnie ul. POMORSKA 24.
Przyjmuje zapisy na najnowsze i wirowe
tańce w kompletach i pojedynczo.
Uwaga: Wyuczam najnowszego tańca „Rumba”
bez względu na zdolności.
Zapisy przyjmuje codziennie od godz. 6 p. p.
do 10 w. w kancelarii szkoły i w mieszkaniu
prywatnie od godz. 9 rano do 10 w.
Ceny przystępne.

Koncesjonowana Szkoła Tańców
Towarzyskich

J. Wajntrauba

ŁÓDŹ, ul. Kilińskiego Nr. 44

(2-gie podw. parter).

Wyucza praktycznym sposobem bez względu
na zdolność najnowszych tańców obecnych,
a w pierwszym rzędzie znany na całej kuli
ziemskiej taniec „RUMBA”.
Przyjmuje w kompletach i pojedynczo.
Informacje i zapisy przyjmuje od godz. 10 r.
do 11 wieczór.

Koncesjonowana Szkoła Tańców
Towarzyskich

B. Libowicza

ul. Sienkiewicza 15, tel. 145-22.

Wyucza tańców nowoczesnych, salonowych
podług najnowszej metody, a także najnow-
szego tańca „RUMBA” w grupach i pojedynczo
bez względu na zdolności. Wyczerpujących
informacji udziela kancelaria szkoły w godz.
od 11—1 pp. i od 5—10-ej wieczorem.

Prywatne

Lekcje Tańca

Znany mistrz taneczny i pedagog

J. Dębiński, Kilińskiego 15,

wyucza, bez względu na zdolności naj-
nowszych tańców, m. in. nowoczesnego tańca
„RUMBA”
Lekcje odbywają się w kompletach i pojedyn-
czo. Informacji udziela się prywatnie ulica
Kilińskiego Nr. 15, front, 1-sze piętro.

„RUMBA”

i inne tańce nowoczesne wyucza

Koncesjonowana Szkoła Tańca

Zygmunta Henrykowskiego

Cegielniana 21. — Tel. 168-43.

Zapisy na kursy początkujących, za-
awansowanych i pojedynczo przy-
jmuje od 11-ej rano do 10-ej wieczór.

Koncesjonowana
Szkoła tańca
D. FRYDWAŁA, Południowa 10

Przyjmuje zapisy Pań i Panów
w kompletach i pojedynczo. —
UWAGA: dla P. T. Związków i uczniów
szkolnych 50% rabatu.
Inform. udziela szkoła od g. 10 r. do g. 22 w.

SKŁAD FUTER

„KAMCZATKA”
ŁÓDŹ
Piotrkowska 19
Telef. 162-23 i 224-66.
UWAGA!
Pracownia kuśnierska na miejscu.

Uwaga!!!

Uwaga!!!

KUPOJECIE

MEBLE GIĘTE

tylko firmy

„VIENPOL”

gdyż są piękne, trwałe i tanie

P. S. Prosimy zwrócić uwagę na firmę.

Łódź, Zawadzka 5. Tel. 191-20.

UWAGA: Zadać we wszystkich składach meblowych wyrobów
tylko firmy „VIENPOL”.

Dr. med.

STARKER

Spec. chorób wenerycznych,
skórnych i włosów.

Sródmiejska 12

(dawn. Cegielniana 25). Telefon 126-87.
Od godz. 9—1 i od 4—8 w niedziele i święta
od 10—1.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Nr. E. 1557 1931 r.

O G Ł O S Z E N I E.

Komornik Sądu Grodzkiego II rewiru
egzekucyjnego powiatu łódzkiego, PIOTR
PILICHOWSKI, zamieszkały w Łodzi,
przy ulicy Zielonej nr. 63, na zasadzie
art. 1030 Post. Cyw. podaje do wiado-
mości publicznej, że w dniu 29 grudnia
1931 r. o godz. 10 rano w gm. Rado-
guszcz, we wsi Pabjanka, odbędzie się li-
cytacja ruchomości, należących do Zarzą-
du T-wa „Internat dla dzieci Żydowskich”
składających się z inwentarza żywego i
martwego, składającego się z 3-ch krów,
konia i bryczki jednonożnej, oszacowa-
nych na sumę 600 zł.
Spis rzeczy i szacunek takowych prze-
rzany być może w dniu licytacji.

Łódź, dnia 23 listopada 1931 r.
Komornik Sądowy P. PILICHOWSKI.

Do akt Nr. 2523 1931 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi STE-
FAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy
Sienkiewicza nr. 9, na zasadzie art. 1030 U.
P. C. ogłasza, że w dniu 11 grudnia 1931
r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Połu-
dniowej Nr. 20 odbędzie się sprzedaż z prze-
targu publicznego ruchomości, należących
do Hersza vel Harrego Salomonowicza i skła-
dających się z mebli oszacowanych na sumę
zł. 1700.—
Łódź, dnia 17 listopada 1931 r.
Komornik S. GÓRSKI.

Biżuterje

zegarki na raty, ceny
gotówkowe poleca
„Preciosa” Piotrkow-
ka 123 w podwórzu.

Przepraszam Marję
Lipską i jej cór-
kę Zofję za krzywdę,
którą wyrządziłem im
przez nieświadomość
dnia 16 czerwca 1931
r. Jerzy Rajchelt.

Mieszkanica jedno-
pokojowa, poko-
je z kuchnią, kilkup-
okojowe z wygodami
oraz pokoje umeblo-
wane poleca najko-
rzystniej tylko biuro
„Sünks”, Główna 9,
front III piętro, tel.
194-25.

Zaginął kwit kaucyj-
ny wydany w Ele-
ktrowni Łódzkiej na
imię Wacława Sноп-
kowskiego zam Brze-
zińska Nr. 76.

Inteligentnych, wy-
mownych akwizyto-
rów poszukuje biuro
„Sünks”, Główna 9.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetryowy 1-lamowy (4 łamy): przed tekstem i w tekście 50 gr., za tekstem i komunikaty 40 gr., nekro-
logi — 30 gr., zwyczajne za 1 wiersz milim. (strona 8 łamów) 12 gr., ogłoszenia drobne 12 gr., za wyraz najmniejsze
zł. 1.20, dla poszukujących pracy 10 gr., najmniejsze ogłoszenie 1 zł. — Ogłoszenia zamiejscowe o 30 proc. drożej,
firm zagranicznych o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Ceny prenumeraty: miesięcznie w Łodzi zł. 3.60, na prowincji zł. 5.10, za odnośnienie do domu 40 gr. — Prenumeratę przerwać można tylko 1-go i 15-go każdego miesiąca.

Redaktor: Józef Przybylski.

Za wydawnictwo: Edmund Błażewski.

Druk H. Tarkowskiego, Cegielniana 19.